

SLOVENSKI NAROD

Izjava vsak dan popoldne, izvenredno nedelje in praznike. — Inzerati do 30 petih vrst a Din 2.-, do 100 vrst a Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3.-, večji inzerati petih vrst Din 4.-. Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.-, za inozemstvo Din 25.-. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 6
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 8. — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65, podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE: Ob kolodvoru 101, račun pri poštne čerkovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

VELIK USPEH NAŠIH POSLANCEV V FINANČNEM ODBORU

Davčni predlogi finančnega ministra so znatno omiljeni — Trošarine na les ne bo — Vprašanje davčnih zaostankov — Druge važne pridobitve

Beograd, 3. februarja. v. Po dolgem prizadevanju je včeraj končno prišlo do sporazuma glede novih davčnih predlogov. Na seji večine finančnega odbora, na kateri so bili za dravsko banovino navzoči narodni poslanci gg. Mohorič, Petovar in Krejčič, ki so posebej vztrajali na tem, da se trošarina na gradbeni material, predvsem pa na les, ne uvede in da se omilijo določbe glede taksa na računsko listke ter so tudi energično branili svoje stališče glede št. 7, tičočega se izračunavanja davčne osnove za pridobitve, je bil sklenjen s finančnim ministrom kompromis, ki pomeni znatno omiljenje prvotnih predlogov in ki je omogočil, da so se v nato se vršili celodnevni seji finančnega odbora davčni predlogi mogli skoraj soglasno sprejeti. Najvažnejši uspeh naših poslancev se tiče pač trošarine na les in ostali gradbeni material, ki jo bo zamenjala posebna taksa na odobrene gradbene načrte, kakor so to kot kompromis predlagale razne gospodarske organizacije. Poleg omiljenih odredb so naši poslanci dobili tudi celo vrsto dragocenih izjav in zagotovil finančnega ministra, ki bodo prišla do izraza v predpisih o uporabi novih določb. S sprejetjem finančnih predlogov, ki pridejo prihodnji tork na dnevni red plenuma Narodne skupščine, je osigurano proračunska ravnateljstva in proračun bo mogel biti pravočasno spravljen pod streho.

Davčna osnova za pridobitve

Najvažnejše spremembe so bile na današnji seji finančnega odbora sprejete glede zneska št. 7 zakonske novle o neposrednih davkih. Št. 7 se v novi stilizaciji glasi:

K členu 53. zakona o neposrednih davkih se doda:

Davčna osnova za vsa podjetja s neomejeno zavezo, za industrijska, rudarska, bančna, železniška, broderska, tramvajska in mednarodna transportna podjetja se v primeru, da njihov letošnji promet prekaša znesek 500.000 Din, določi po bilanci, zasnovani na knjigah, ki jih morajo vsa ta podjetja redno voditi. Ocena davčne osnove za ta podjetja spada v delokrog davčnih odborov. Za pregledovanje knjig in računov veljajo odredbe družbenega doka.

Davčna osnova za vse obveznike pridobitve ne more biti manjša od dvakratnega zneska stanovanjske najemnine, če ta najemнина ni večja od 6000 Din na leto; ne manjša od dva t. polkratnega zneska najemnine, če je večja kakor 6000, a manjša kakor 12.000 na leto; ne manjša od trikratnega zneska najemnine, če je večja kot 12.000 in ne presega 24.000 Din; in ne manjša od tri in polkratne stanovanjske najemnine, če ta presega 24.000 Din na leto.

Določeni zneski najemnine za stanovanje se dode po kraju in položaju podjetja 10 do 30 odst. najemnine za poslovne lokale.

V podjetjih z več družabniki se izračuna osnova v manjši meri, in sicer: če sta pri podjetju dva družabnika, v višini 75 odst. skupne najemnine za stanovanj obeh družabnikov, če je več družabnikov, pa 50 odst. skupne najemnine za stanovanja vseh družabnikov. Najemnine za poslovne lokale se v tem primeru določi kakor gor. Za podjetja, katerih lastniki stanujejo v inozemstvu, se določi minimalna osnova tako, da se ta podjetja vzporedijo s podobnimi podjetji domačih lastnikov.

Določena stanovanjska najemнина se zniža za 10 odst. na vsakega mladotnega ali nepreskrbljenega otroka: znižanje pa ne sme presegati 40 odst. stanovanjske najemnine.

Pod najemnino se razume ona odškodnina, ki tvori osnovo za odmero zgradarine za stanovanje ali lokal. Če se podjetje vodi v zgradbi, ki ni podvržena zgradarini, se izračuna minimalna postavka s parifikacijo ali ocenitvijo najemnine. Minimalna postavka se izračuna po teh odredbah tudi v primeru, če je zgradba ali stanovanje v posesti žene ali katerega drugega člana rodbine.

Reklamacijski odbor določi na protest davčnega obveznika po predhodno dobljenem mnenju pristojnih davčnih odborov davčno osnovo tudi pod minimom, določenem po gornjih odredbah. Če obvezanec dokaže, da njegovi dohodki ne dosegajo tega davčnega minimu v tem primeru mora reklamacijski odbor odločiti o protestu v roku treh mesecev od dneva, ko se protest vloži.

Plačevanje davčnih zaostankov

Finančni odbor je prav tako sklenil, da se vsi davčni zaostanki do leta 1932 plačajo v 11 letih, ne da bi se obrestovali. Sklep se glasi:

a) Državi do konca leta 1932. dolžni neposredni davki se plačajo najkasneje v roku 11 let, pričeni s letom 1934, in to: če znaša dolg dvakrat ali večkrat toliko, kakor znesek enoletnega davčnega predpisa v 11 letih; če znaša devet petin davčnega predpisa, v 10 letih; v 9 letih, če znaša sedem petin, pri sedmih petinah v 8 letih, pri šestih v 7 letih, pri petih v 6 letih, pri štirih v 5 letih, pri treh v 4 letih, pri dveh petinah v 3 letih, pri eni petini v 2 letih, če pa je davčni zaostanek manjši od ene petine davčnega predpisa, se mora v celoti plačati v letu 1934.

b) Tako določeni znesek se bo plačeval v obrokih po zakonskih določilih, ki veljajo za tekoče davke.

c) Pod enoletnim davčnim predpisom se razume oni znesek neposrednih davkov, za katerega je bil davčni obvezanec zadolžen v davčnem letu 1933, ali če za to leto zadolžitev ni bila celotna, v kakem prejšnjem letu.

d) Za zakasnela plačila dolžnih davkov se plačajo obresti, toda le od dneva dospelosti po gornjih določilih.

e) Kdor bi po obstoječih predpisih in odredbah zaprosil v svrhu izvestnih pravic ali odobreni za potrebno uverjenje o plačanih davkih, se mu uverjenje izda, če davčne oblasti doženejo, da je plačan dospele del tekočih in dolgovanih davkov. V slučaju izselitve iz države se zahteva plačilo vseh dolgovanih in dospelih davkov.

Ta sklep, ki je bil sprejet na predlog finančnega ministra, je izzval v finančnem odboru splošno zadovoljstvo. Narodni poslanec gg. Mohorič se je ministru zahvalil za končno ureditve, ki pomenja velik uspeh zlasti za poslance iz dravske banovine. Ti so ves čas stali na stališču, da je treba vprašanje zaostalih davkov enkrat za vselej primerno rešiti, ter so zahtevali, da se vprašanje likvidira še pred uvedbo novih bremen. Vlada je njihovo stališče sprejela in praktična posledica je bila, da je bilo finančnemu odboru predloženo v okviru načrta o neposrednih davkih tudi to določilo, ki ga je finančni odbor sprejel z aklamacijo.

Nar. posl. Mohorič je dalje prošil finančnega ministra, naj upošteva, da ima mnogo davčnih obveznikov, katerih davki so v zastanku, svoje vloge pri denarnih zavodih, ki sedaj niso sposobni mobilizirati ta denar. Pri izvajanju uredb o sanaciji denarnih zavodov naj finančni minister upošteva te okoliščine in naj poskuša v sporazumu s trgovinskim ministrom najti primerno solucijo. Zahteval je nadalje, naj se dovolijo kompenzacije s terjatvami, ki jih imajo posamezne osebe, kakor n. pr. državni dobavitelji in drugi pri državi. Finančni minister je predlog sprejel na mnenje in je izjavil, da bo izdal potrebne odredbe, ker je mnenja, da je ta zahteva pravilna in utemeljena.

Drugi sklepi finančnega odbora

Nato je finančni odbor sklenil, da se črtajo odredbe glede šolnine na nedržavnih šolah, tako da se te šole izenačijo z državnimi šolami. Narodni poslanec Mohorič je zahteval, naj se uredi vprašanje šolnine tudi na samoupravnih šolah, tako da bi se dohodki teh taks prepustili samoupravam, ki vzdržujejo take šole.

Odbor je končno znižal šolnine v strokovnih obrtniških šolah za polovico.

Glede transportnih taks je nar. posl. Mohorič stavil dva predloga, ki sta bila oba sprejeta, namreč, da se zaradi povečanja vozninske takse, ne smejo povišati izvozne tarife, ker bi to zmanjšalo našo konkurenčno sposobnost v inozemstvu, ter da se zaradi vozninske takse ne smejo povečati cene tramvajskih kart na ta način, da bi se zaokrožile navzgor. Finančni minister je odgovoril, da bo v kratkem povabil zastopnike prizadetih podjetij na sestanek in od njih zahteval primerno solucijo, tako da cene tramvajskih kart ne bodo povečane.

Na predlog nar. posl. Krejčiča je finančni odbor sklenil, da se črtajo trošarine na gradbeni material, na les, keramično in opoko. Namesto teh trošarin se uvede taksa, ki se bo plačevala na osnovi proračuna za zgradbe in bo znašala pol odstotka, če bo proračun znašal do 50.000 Din, 1 odstotek, če bo znašal do 200.000 Din in 1.5 odstotka, če bo znašal več kakor 200.000 Din.

Finančni odbor je sklenil, da vse zadržke, ki prodajajo svoje blago nečlanom, ter zadržke, ki prodajajo luksuzne predmete ali alkoholne pijače, izenačijo z drugimi trgovskimi podjetji. Listo luksuznih predmetov bosta sestavila finančni in kmetijski minister.

Takse na račune do skupnega zneska 20 dinarjev se ne bodo pobirale; na račune od 20 do 100 Din se bo plačala taksa 0.50 Din, na višje račune pa taksa 1 Din.

V nadaljnji debati je finančni odbor sprejel še celo vrsto manj važnih sprememb v zakonu o neposrednih davkih.

Kot uspeh naših poslancev je treba podčrtati tudi sporazum, ki je bil dosežen glede pavšaliranja davkov obrtnikom na dežel, ki v bodoče ne bodo več izpostavljeni kompliciranemu postopku (vlaganju prijav, določevanju davčne osnove po davčni oblasti itd.). Te ugodnosti o pavšaliranju davkov se bo lahko poslužilo 18.000 obrtnikov v dravski banovini, ki predstavljajo okrog 85 odstotkov celokupnega obrtniškega stanu v Sloveniji.

Narodni poslanec gg. Mohorič je razen tega zahteval, da se pri odmeri davčne osnove pri družbenih podjetjih postopa pravilno. Finančni minister je glede te zahteve izjavil, da bodo v primeru nesporazuma zaradi pravilnega vpisovanja faktur v poslovne knjige vselej zaslišane tudi pristojne gospodarske zbornice. Glede davka na zgradbe v pasivnih krajih, kjer se hišni lastniki ne morejo vzdrževati od dohodkov svojih zemljišč, je finančni minister izjavil, da bo izdal odredbo, da se pri praktičnem izvajanju zakona upoštevajo gospodarske in socialne prilike prizadetega obveznika ter da se njegova davčna bremena prilagodijo njegovim plačilnim sposobnostim.

Konferenca v Beogradu

Danes so se pričela odločilna posvetovanja zunanjih ministrov o balkanskem paktu

Beograd, 3. februarja. r. Danes so se pričela v Beogradu odločilna posvetovanja zunanjih ministrov Jugoslavije, Rumunije, Turčije in Grčije o balkanskem paktu. Po najnovejših informacijah je ideja balkanskega pakta tako daleč dozorela, da bo pakt ob zaključku beograjskih posvetovanj parafiran, svecani podpis pa se bo izvršil v kratkem v kaki drugi balkanski prestolnici. Pakt bo zaenkrat sklenjen brez Bolgarije in Albanije, ki pa se mu lahko vsak čas pridruži.

Rumunski in turški zunanji minister gg. Titulescu in Tefik Ruždič bej sta prispela včeraj v Beograd. Na kolodvoru ju je pozdravil zunanji minister gg. Jevtić v spremstvu višjih uradnikov ter rumunskega, turškega in češkoslovaškega poslanika. G. Titulescu se je nastanil v rumunskem poslaštstvu. Ker je njegovo zdravstveno stanje po izvršeni operaciji srednjega išesa še vedno zelo rahlo, se bodo posvetovanja zunanjih ministrov vršila na rumunskem poslaštstvu. Davi je prispel iz Zeneve grški zunanji minister gg. Maximos. Takoj po njegovem prihodu so se sestali vsi štir-

je zunanji ministri v rumunskem poslaštstvu ter pričeli razgovore. Posvetovanja se bodo jutri še nadaljevala in popoldne zaključila. Nato bodo zunanji ministri sprejeli novinarje in jim dali izjave o balkanskem paktu in doseženih sklepih. V nedeljo zvečer bodo gg. Titulescu, Ruždič in Maximos zapustili Beograd ter se vrnili domov, da poročajo svojim vladam.

Sklicanje Narodnega predstavništva

Beograd, 3. februarja. r. Ker je v finančnem odboru prišlo do sporazuma in so bili na včerajšnji seji odobreni zakonski predlogi glede izpremembe zakona o neposrednih davkih, trošarin in takсах, se bo v teku prihodnjega tedna sestalo Narodno predstavništvo k rednemu zasedanju. Seja Narodne skupščine je sklicana za ponedeljek dne 5. t. m., seja senata pa za petek dne 9. t. m. Finančni odbor bo sedaj začel razpravljati o državnem proračunu za leto 1934 — 1935.

Pristopajte k „Vodnikovim družbi“

Nemški odgovor Avstriji

Odgovor je bil danes objavljen — Nemčija odklanja vse avstrijske pritožbe in vali vso krivdo na avstrijski režim

Dunaj, 3. februarja. AA. Korbiro poroča: Zvezno kancelarstvo je poslalo 16. januarja avstrijskemu poslaniku v Berlinu brzojavko te-le vsebine:

Po zanesljivih podatkih, ki prihajajo zveznemu kancelarstvu od začetka tega meseca, soglašajo v tem, da bodo pristali nacionalno-socialističnega pokreta v Avstriji po navodilih svojih somišljenikov v Nemčiji v najkrajšem času pojačili do skrajnih mej svoje teroristično delovanje proti vladi zveznega kancelarja Dollfusa. Če se je do zdaj moglo doživeti v to, da se podpihuje ta teror s strani nekih krogov v Nemčiji, so zadnji dogodki morali ta dvom pregnati. Iz pošiljk razstrelilnega gradiva in propagandnih tiščevin izhaja nesporno, da se pošiljatelj nahajaja v Nemčiji, kar dokazuje tudi stališče, ki ga zavzemajo neki nemški diplomatski uradniki. Vse to je dokaz za zvezo, ki obstaja med nacionalno-socialističnim pokretom v Avstriji in v Nemčiji. V bližini avstrijske meje se nahajajo znani oddelki tako zvane avstrijske legije. Iz tega sledi, da je tem oddelkom namenjena posebna vloga v borbi proti avstrijski vladi. Po trditvi nemške vlade je ta legija brez vsakega pomena. Temu pa ni tako, ker se člani te legije vežbajo z orožjem in v vojaškem duhu.

Kakor je znano, je avstrijska vlada do zdaj pokrenila vse, kar je bilo v njeni moči, da te spore reši s neposrednimi pogajanjimi med obema vladama. To stališče avstrijske vlade pa ni našlo razumevanja pri prizadetih nacionalno-socialističnih prvakihi. Izabili so nasprotno celo za poostreitev borbe proti Avstriji.

Glede na vse to in na dogodke zadnjih dni pa avstrijska vlada, čeprav se zaveda, da gre za vprašanje med dvema državama nemške narodnosti, ne more več trpeti tega stanja in mora računati resno s tem, da se obrne na Društvo narodov, ako v najkrajšem času ne preneha borba, ki jo vodi s pomočjo avstrijskih nacionalnih socialistov posamezni nemški činitelji, in če se s strani nemške vlade ne bodo dala zanesljiva jamstva.

Gospod poslanik naj gornje jasno in kar moči odločno pojasni gospodu nemškemu zunanjemu ministru in na pri tej priliki zahteva, da nemška vlada v čim krajšem roku odgovori.

Avstrijska vlada bo o tem koraku obvestila veslele.

Berlin, 3. februarja. r. Zunanje ministrstvo je danes objavilo odgovor nemške

vlade na avstrijsko demarško zaradi narodno socialistične propagande proti Avstriji. V svojem odgovoru poudarja nemška vlada, da v sporu med Avstrijo in Nemčijo ne gre za konflikt med dvema državama v smislu mednarodnega prava, marveč za konflikt med avstrijskim režimom in narodno socialističnim pokretom, ki je z elementarno silo zajel ves nemški narod in torej tudi nemško avstrijsko prebivalstvo. Avstrijska vlada skuša ta zgodovinski pokret z vsemi sredstvi nasilja ovirati v njegovem svobodnem razmahu in razvoju. Politične in z mednarodnimi pogodbami ustvarjene meje tega pokreta ne morejo in ne bodo zadržale, kajti čut skupnosti, ki veže v duhu narodnega socializma ves nemški narod, se ne da deliti po državnih mejah. Kljub vsemu temu pa je nemška vlada vselej strogo pazila na to, da se ni nikjer vmešavala v avstrijske notranje zadeve in tudi nikdar ni niti mislila na to, da bi nasilno izpremenila obstoječe državne meje ter ogrožala avstrijsko neodvisnost. Zato odklanja nemška vlada najodločnejše vsa sumničnjava avstrijske vlade. Nemška vlada bi z največjim veseljem pozdravila, a ko bi prišlo do pomirjenja in sporazuma med avstrijsko vlado in narodno socialističnim pokretom v Avstriji. V svojih nadaljnjih odgovorih na avstrijske pritožbe naglašava nemška vlada, da je bil sporazum na najboljši poti, ko je dr. Dollfuss sam prošil, naj pošlje narodno socialistična stranka svojega posrednika, da se z njim dogovori. Toda dr. Dollfuss je ta sestanek sam odpovedal, ne da bi navedel razlog za to odpoved. Glede trditve, da pošilja Nemčija v Avstrijo eksplozivna, odgovarja nemška vlada z ugotovitvijo, da je ta trditev docela neresnična. Možno je, da so bile manjše količine eksploziv izločene iz Nemčije v Avstrijo, toda o kakem sistematičnem pošiljanju ne more biti govora. Glede napadov v nemškem tisku ugotavlja nemška vlada, da je to samo odgovor na hujskanje avstrijskega, od vlade inspiriranega tiska. Prenosi nemškega radia na sploh niso namenjeni Avstriji, marveč nemški javnosti, da se pravilno pouči o položaju. Kar se končno tiče organizacij Avstrijev v Nemčiji, ugotavlja nemška vlada, da so to docela svobodne organizacije, ki jih nemška vlada niti ne podpira, niti ne propagira.

Preprečen prevrat avstrijskih hitlerjevcev

Na dan obletnice Hitlerjevega režima v Nemčiji so namerali v Avstriji izvršiti državni udar

Dunaj, 3. februarja. r. Oficijska »Politische Korrespondenz« objavlja zanimive informacije o položaju na Tirolskem. Pred dvema dnevoma je vzbudila splošno pozornost mobilizacija tirolske Heimwehra, ki jo je odredilo osrednje vodstvo in odobrila vlada. Tirolski heimwehrovci so se do zob oborožili zbrali v žandarmerijskih postajah, vojašnicah in pri policijskih poveljstvih. vodstvo Heimwehra pa je izdalo vloglas, v katerem napoveduje borbo na življenje in smrt ter iztrebljenje vseh narodnih socialistov.

»Politische Korrespondenz« sedaj pojasnjuje, kako je prišlo do te mobilizacije in zatrjuje, da so 30. januarja, to je na dan prve obletnice narodno-socialističnega režima v Nemčiji, pripravljali avstrijski narodni socialisti revolucijo. Revolucija bi se imela pričeti na Tirolskem in bi se bila takoj razširila na Solnograško, Korosko in štajersko, kakor bi se brez dvoma pridružila tudi vse ostale avstrijske pokrajine. Narodni socialisti so namerali tega dne uprizoriti cel niz atentatov in pogub v zrak več javnih poslopj. V prvi vrsti je bila ta akcija naperjena proti glavnim voditeljem Heimwehra, ker pa so oblasti pravčasno izvedele za to namero, so izdale najstrožje varnostne ukrepe. Zato so bile mobilizirane čete Heimwehra in drugih režimu zvestih borbenih organizacij. Na Tirolskem je bilo pod orožjem 8000 članov Heimwehra.

V teku zadnjih treh dni je bilo v zvezi s tem izvršenih nad tisoč aretacij narodnih socialistov, ki so se zbirali v koncentracijskih taborišča. Glavni center te akcije je bil v Gasteinu, kjer je bilo aretiranih mnogo uglednih ljudi. V bojani, da ne pride do nemirov tudi v prestolnici, je vlada zabranila med drugim tudi pustno veselico hitlerjevskih akademikov in zaprla več njihovih voditeljev.

Curih, 2. febr. AA. Po vesteh iz Avstrije so oblasti v inozemstvu zaprle bivšega rektorja vseučilišča, več vseučiliških profesorjev, nekoga upokojenega očišškega polkovnika in več bivših oficirjev Dunajske vlade je mobiliziralo 8000 mož Heimwehra, ki razpolagajo s 100 strojnicami in bodo po mnenju vlade lahko vzdržali red in mir. Za poveljnika varstvene službe na

Tirolskem bo imenovana osebnost iz vrst tirolske Heimwehra.

Preprečen atentat na Dunaju

Dunaj, 3. februarja g. Sinoči je policija v V. okraju Dunaja odkrila teroristično skupino, ki je namerala o priliki včerajšnjega pohoda kmetov na Dunaju pognati v zrak vse kolodvore. V nekem stanovanju v V. okraju so našli 40 kg amonita. Ta količina bi zadostovala, da bi poginili v zrak ves del mesta.

Novi inspektor avstrijske vojske

Dunaj, 3. februarja. Dosedanji inspektor avstrijske vojske general Schibel je bil upokojen. Za njegovega naslednika je bil imenovan general Brandtner.

Vremensko poročilo

Bistrica-Bohinjsko jezero, 3. februarja: —16, jasno, mirno, 10 cm pršica na 100 cm podlagi, smuka idealna.

Bled-jezero, 3. februarja: —14, ja no, mirno, 60 cm sneža, led debel 30 cm hrpav.

Kranjska gora, Rateče-Planica, 3. febr.: —17, barometer se dviga, jasno, mirno, 25 cm suhega pršica, sankalistična uporabno.

Planina Goreljica, 3. februarja: —11, jasno, mirno, 20 cm pršica na 240 cm podlagi, smuka idealna, izgledi za nedeljo odlični.

Sv. Križ nad Jesenicami, 1. februarja: —6, megleno sever, 10 do 15 cm pršica na podlagi, smuka idealna, izgledi na oljshi.

Kamnik, 2. februarja: —5, oblačno, malo vetrovno, 20 cm starega snega, srež, smuka prav dobra, skakalnica uporabna, izgledi prav dobri.

Blake, 2. februarja: —10, jasno, sever, 90 cm pršica, smuka prav dobra, izgledi zelo dobri.

Borzna poročila.

INOZEMSKJE BORZE.

Curih, 3. februarja. Pariz 20.32, London 19.80, Newyork 822.—, Bruseli 72.10, Milano 27.15, Madrid 41.75, Amsterdam 207.80, Berlin 122.70, Dunaj 57.60, Praga 15.29, Varšava 58.05, Bukarešta 8.05.

Državno prvenstvo v smučanju

Tekmovanja so se pričela včeraj s slalomom, danes so se pa nadaljevala s tekmo na 18 km

Rateče-Planica, 2. februarja. Smučarska sezona doseže vsako leto višek v državnem prvenstvu. Letos so ga iz Bohinja preložili v Planico, na St. Moritz, nebeski kotiček zemlje, po sušnih prilikah gotovo izjemen ne samo v Jugoslaviji, temveč tudi v sosednjih državah. Posebno letos je zapadlo toliko snega, da ga bo dovolj do maja in — kar je glavno — krasen pršic, da je kar veselje smučati. Dolina Planice, oziroma Tamarja, je kot nalašč ustvarjena za zimsko športno prireditve, a to pot je narava tudi pripravila vse za tekmovalce. Krasen teren za skakalnice, v kuluarju Jalovca pa idealna proga za slalom, ki je prav lahko dostopna tudi manj izvežbanim smučarjem.

Že v četrtek zvečer pred pričetkom državnega prvenstva je bil velik naval na Planico. Vas Rateče so se za sprejem številnih gostov oddele v priaznično obleko, povsod so postavljali mlaji, na ponosnih drogih pa plapolajo državne trobojnice. Tujce so sprejemali gasilci in jih vodili do prometne pisarne, kjer so jim pripravili prenočišča. Popoldanski vlak je pripeljal okrog 150 smučarjev, prav toliko tudi večernih vlak, a glavni naval je bil danes, ko je Ljubljancem kar težko pripisal na Gorenjsko, toliko se je namreč trilo v vagonih smučarjev in briketov smučar. Predstavniki JZSS in vsi savezni funkcionarji so nastanjeni v Mlekarski zadrugi, kjer je osredotočeno vse administrativno delo tekme. Tu je tudi sedež glavnega saveznega tajnika g. Gorca ter tehniškega oddelka pod vodstvom dr. Berčeta, tu je najvažnejša postojanka za tekmovalce.

Včerašnje tekme

Pri žrebanju za slalom so imeli nekateri favoriti smolo, večina je dobila visoke startne številke, kar pri slalomu ni ugodno, ker je tekmovalna proga že preveč izvožena. Zjutraj je navse zgodaj so romale množice smučarjev proti kuluarju. Dan je bil prekrasen, dolina proti Tamarji globoko v snegu, iz katerega so le tu pa tam moleti vršički snurk. Tako divsko bela je bila dolina, da je bleščel sneg jemal vid. Nepreregnana pisana kača smučarjev se je vila po dolini, pester in slikovit je bil pogled na njo iz kuluarja.

Ob 11. so startali tekmovalci za slalom, prijavilo se jih je bilo 105, startalo jih je 80, a na cilj jih je prišlo 58. Rezultati so bili naslednji:

1. Heim Hubert (Skala, Jesenice) 54,2, 44, 1:38,2 (prva številka pomeni čas v prvem, druga v drugem teku, tretja pa skupni čas); 2. Dečman Tone (Ljubljana) 52, 48,2, 1:46,2; 3. Dimitrov Nikolaj (Bilgarski Ski Svojz) 64, 48,3, 1:48,7; 4. Praček Ciril (Skala, Jesenice) 59, 50, 1:49; 5. Znidar Emil (ASK Gorenjec, Jesenice) 55,4, 56, 1:52,4; 6. Zingerlin Rudolf (Maraton, Zagreb) 63, 47,4, 1:52,4.

Tek na 18 km

Rateče-Planica, 3. februarja. Za današnji tek na 18 km je vladalo v Ratečah-Planici veliko zanimanje. Krasno sončno jutro je privabilo na start kit iz železniških postaj Rateče mnogo gledalcev. Za start se je prijavilo 100 tekmovalcev. Od katerih pa 26 ni nastopilo, tako da jih je tekmovalo samo 74. Z malimi zamudami je starter g. Tavčar nekoliko po 9. odpustil tekmovalce v polminutnih presledkih drugega za drugim.

Proga je bila dolga 18 km in je vodila od starta približno kilometer proti zapadu do naše čuvajnice ob italijanski meji nato je zavila nazaj in vodila čez malo skakalnice mimo velike skakalnice proti Tamarji. 1 km pred Tamarjem je pa zavila nazaj ter vodila deloma pod Cipernikom navzdol in lepe smuku in mimo ilirijanskega doma, nato pa proti Kranjski gori, kjer je zavila čez železniško progo, a nato zopet proti Ratečam po ravlini in se v veliki vijugi povzela proti vojaški karauli, se nato zopet obrnila in vodila nazaj proti dolini na cilj. Najvišja točka je bila v Planici pri

koti 1065, vzpon je znašal približno 350 m. Izpeljana je bila takor, da je bilo na progi 4 km 200 m vzpona, 5 km je pa vodila po gozdu (norveški sistem), drugi del pa po odprtem. V splošnem je bila zelo težka in tehnična značaja ter je bilo videti takoj, da bodo na njej uspevali samo smučarji tehničarji, dočim za tekmovalce, ki uporabljajo v glavnem le telesne sile in nimajo zadosti tehnične podlage, ne bo primerna.

Pri žrebanju so imeli nekateri bolj znani tekmovalci in favoriti zopet smolo. Tako je Jenko potegnil številko 8, Knap pa 19, Girardon 15, Zingerlin 25, Smolej 26, Zaeberl 28 znani favoriti iz Delnice Majnarič 30, Jakopič Albin, za katerega so mislili, da ne bo startal, ker si je pri treningu skakalnice poškodoval nogo, je potegnil 38, Joško Janša 39, Dečman Tone 54, Senčar 57 Zemva 62, Šramel tik za njim, Brvar 68, Leupold 83, drugi nemški tekmovalci Hunger 93, a Godec že svojo tradicionalno številko 98.

Pri današnjem tekmovalstvu je zanimivo, da praznuje naš bivši dolgoletni prvak Joško Janša 10letnico, odkar je prvič nastopil, slučaj pa je nanesel, da je pred 10 leti prvič tekmoval tudi v Planici. Drugi tekmovalci, internacionalci Godec pa praznuje 12letnico nastopa, pred 12 leti je prvič nastopil na državnem prvenstvu v Bohinju. Od prijavljenih Bolgarov sta nastopila samo dva, in sicer Hristov Kocov, štev. 66 ter Nikola Dimitrov, a drugih ni bilo na start. Od Nemcev ni startal trener Marx.

Največ tekmovalcev je postavila Ljubljana, in sicer 15. Ilirija pa 2. Od vseh, ki so startali v teku na 18 km, jih 23 tudi tekmovalo v kombinaciji.

Na mali skakalnici, ki je kaka 2 km oddaljena od starta, se je zbralo precej gledalcev. Knap je že pri 2 km prehitel Jenka, ki je vozil 1 minuto pred njim nato sta oba vozila skupaj. Nekaterim je na skakalnici izpodrsnilo in so izgubili precej časa. Burno pozdravljen je privozil v krasnem smuku Joško Janša, ki se mu je videlo, da je v izredno dobri formi. Medtekmovalci so se po tehniki zlasti odklikovali člani Ilirije in Ljubljane. Zingerlin menda ni dober mazal, ker mu po ravlini ni šlo preveč od rok. Cilj je bil pri Mlekarski zadrugi sredi vasi, kjer je že tekmovalce čakalo več sto gledalcev.

Prvi v teku na 18 km Nemec Leupold

Pet minut pred pol 11. se je pojavil prvi tekmovalac na cilju, startna številka 10. Burno pozdravljen je zavozil skozi cilj v pravem času, Leo Knap (Ilirija) čele 7 minut za njim je prišel drugi tekmovalac, Jeseničan Smolej, ki pa je imel startno številko 26, nato so po vrsti prihajali Ilivar, Joško Janša, Malnerič, Jakopič Albin, a njim je sledil Leupold, katerega visoka startna številka 83 je dala slutiti, da bo gotovo prvi. Za njim so smuknili še skozi cilj Zemva, Senčar, Šramel, nekoliko po 11 prvi Bolgar, nato drugi Nemec Hunger. Neoficijni rezultati so naslednji:

1. Leupold (Deutscher Skiverband) 1:21.35.
2. Smole Franc (Bratstvo, Jesenice) 1:30.32.
3. Knap Leo (Ilirija) 1:30.50.
4. Joško Janša (Ilirija) 1:31.42.
5. Tomaž Godec (Bohinj) 1:31.49.
6. Zemva Lovro (Sokol Gorje) 1:33.57.
7. Hunger (Deutscher Skiverband) 1:34.17.
8. Jakopič Albin (Dovje-Mojstrana) 1:35.07.
9. Jakopič Avgust (Ljubljana) 1:36.27.
10. Šramel (Ljubljana) 1:36.42.
11. Majnerič Miha (Sokol Delnice) 1:36.53.
12. Vodenik (Mariborski smuč. klub) 1:37.44.
13. Senčar (Ljubljana) 1:38.20.
14. Bleiweis Jana (Ilirija) 1:39.08.
15. Kosov (Bilgarski Skisvojz) 1:39.4.
16. Zingerlin (Maraton, Zagreb) 1:39.41.
17. Bervar (Ljubljana) 1:39.57.

Smučarske tekme

kamniškega sokolskega okrožja

Startalo je 18 članov, 16 moškega, 4 ženskega naraščaja in 1 članica

Domžale, 2. februarja.

Mikavnost zimskega sporta je zajeala tudi sokolska društva kamniškega okrožja, ki so pričela ustanavljati smučarske sekcije. Članstvo se v njih prav 2-važno udeležuje in že društvene prvenstvene tekme v Kamniku in v Domžalah so pokazale, da imamo v Sokolskih vrstah nekaj prav dobrih tekmovalcev. Posebno razveseljuje pa je dejstvo, da je v nekaterih društvih že skoraj vsa deca in naraščaja na smučeh. Kamniško sokolsko okrožje je hotelo že v januarju prirediti okrožne prvenstvene tekme, vendar pa jih je moralo zaradi neugodnih snežnih razmer preložiti na svednico. Ker so bile to prve tekme Sokolov v kamniškem okrožju, je vladalo na ne razumljivo zanimanje. Društva so prijavila 50 tekmovalcev, od katerih jih je startalo 39. Izven konkurence so startali 4 tekmovalci. Tekme so se udeležila društva iz Domžal, Kamnika, Radomlje in Ježice. Kamnik je poslal 13 tekmovalcev.

Start je bil točno ob pol 10. Starter br. Staue Krek je v polminutnem presledku pustil na tekmovalno progo najprej 4 tekmovalce izven konkurence, nato pa 17 članov 46 moškega, 4 ženskega naraščaja in 1 članico. Za izbiro proge je v Domžalah boji težavno, ker ni na razpolago primeren terenov. Proga je bila izpeljana preko polj in travnikov na Krumpark in v vzpetini na Šumberk in je bila dolga okrog 9 km. Naraščajniki so jo vozili enkrat, člani pa dvakrat. Proga je bila težavna in je zahtevala pri vožnji od tekmovalcev precejšnjo previdnost, posebno na od izvenkonkurenčnih tekmovalcev. Tekmovalci pa zbranih nihvah in poledenelih kolovozih na Šumberku niso mogli razviti pre-

ve hitrosti, ker so se bili nesreči. Kljub vsej previdnosti pa je bilo na trdi ledeni tekmovalni progi precej jako nerodnih padcev, pri katerih sta si dva tekmovalca izpahnila roko, trije pa so zlomili palice.

Prvi so privozili na cilj tekmovalci, ki so vozili izven konkurence in sicer Drago Legović (Ljubljana), ki je dosegel najboljši čas 1:29.07, in Kuralt Jože 1:34.12 ter Zanoškar Rudi 1:36.43 (oba iz Domžal). K dobrih rezultatom je precej pripomoglo poznanje proge. Legović je privozil na cilj z zlomljeno palico in precej poškodovan po levi roki, da je moral iskati zdravniške pomoči. Zaradi te nezgode je zgubil najmanj 9 minut.

V konkurenci pa so sokolski smučarji dosegli naslednje rezultate:

Ženski naraščaj v teku na 4 km. Startalo so 4 tekmovalke, med katerimi si je kamniška tik pred ciljem pri padcu izpahnila desnico in si je morala iskati zdravniške pomoči. 1. Rehar Iva 37.40, 2. Rehar Mila 38.50, 3. Rehar Mara 44.19.

Moški naraščaj na progi 9 km. Na cilj je prišlo vseh 16 tekmovalcev, ki so bili večinoma iz Domžal in Radomlje. Za Kamnik so vozili samo 3 naraščajniki: 1. Vilo Mišič (Domžale) 50.12, 2. Miro Serčer (Kamnik) 50.15, 3. Škerlj Oto (Domžale) 50.40, 4. R. Souvan (Radomlje) 52.20, 5. Janko Presl (Kamnik) 52.33, 6. Gabrijl Justin. 7. Mišič Miha (oba Domžale) itd.

Člani na progi 18 km. Zanimiva in napeta borba med dobrih tekmovalcev na težavnem terenu. Že po prvem krogu jih je ostalo 17. Vodstvo je takoj v začetku prevzel Anton Murovec iz Ježice, ki se je na nedavnih župnih tekmah izkazal na 3. mestu. Vodstvo si je obdržal do konca tu

si s tem osvojil prvenstvo kamniškega sokolskega okrožja. Ostalih 6 mest pa so si razdelili Kamničani in en domžalski tekmovalci. Rezultati: 1. Anton Murovec (Ježica) 1:36.43, 2. Franc Česen 1:40.01, 3. Ivo Kumer 1:41.12, 4. Karl Bško 1:44.08, 5. Tone Cerer 1:44.44 (vsi Kamnik), 6. Milan Pogačar (Domžale) 1:45.02, 7. Adolf Ravnik (Kamnik), 8. Ernest Sušteršič (Domžale), 9. Ivan Oček (Radomlje) itd.

Proga je bila dobro markirana in zastražena s kontrolami. Organizacija je bila hvalevredna. Tekme je vodil okrožni načelnik br. Milan Merhar iz Domžal, ki je po tekmovalju razglasil rezultate v sobi pri Gabrijlih, kjer so imeli Sokoli občalčnico in so jih članice pogostile s čajem. Tekme so v vsakem oziru lepo uspeli, doseženi časi pa so zelo dobri in bi bili ob ugodnejšem snegu gotovo še boljši. Prihodnje prvenstvene tekme kamniškega sokolskega okrožja se bodo vršile v Kamniku.

Na povratku z izleta v smrt

Pri žabnici je v četrtek tovarni vlak do smrti povozil vpojenega gimn, slugo iz Kranja A. Vrtovška

Kranj, 2. februarja. Prijatelji pokrajinskih lepov, zlasti pa prijatelji kranjskega gorenjskega humora in zahanke kapijce tako iz skofje Loke, kakor iz Kranja in tudi iz Ljubljane, prav radi delajo kratke izlete v prekrasno okoličnico Zabnice ter ob tej priliki obiskujejo svojega starega znanca, gostilničarja Antona Cegnarja v tej prijazni napredni vasi. Tako je tudi v četrtek popoldne obiskala večja družba Kranjčanov svojega prijatelja v Zabnici, ki jim je priredil zakusko. Poo noč okoli 18. se je namenila družba proti domu s zadnjim vlakom, ki iz Ljubljane vozi proti Kranju. Izletniki gg. gimnazijki direktor v p. Ivan Košnik, višji davčni upravitelj Albert Roos, davčni uradnik v p. Josip Weinberger, sreski tajnik v p. Stefan Plut, davčni inšpektor v p. Josip Tajnik, nadgometer Franc Zupancič in upokojeni gimnazijški sluga Alojzij Vrtovšek so jo mahlni naprej skozi vas, nato pa proti železniški progi in deloma ob njej na postajo.

Nihče pač ni slutil, da bo trenutek pozneje postal eden izmed njih žrtev nesreče. Gospodje so bili le še kakih 150 korakov od postaje, ko jim je privozil nasproti tovarni vlak št. 41. Pri km 78.965 so se srečali z vlakom. Vsi so se drvečemu vlaku neglo umaknili in tudi Vrtovšek je skočil v stran, a tako, da

je padel tik proge v sneg in tam oblašal G. Plut, ki je hodil kakih 10 m za Vrtovškom, je takoj opazil nevarnost in zaklical prijatelju: »Lojze, nikar se ne gani! Vrtovšek je Pluta res ubogal in je ležal v snegu mirno dole, da je šlo mimo njega že skoro 25 tovarnih vozov, ki je bil izredno dolg in je imel skoraj 50 vagonov. Težko je razumel, po kakšnem naključju pa Vrtovšek ni miroval do kraja in je morda mislil, da je ves vlak že odpejal mimo. Gotovo se je premaknil, kajti zadnji vozovi so pograbil Vrtovška, ga vlekli okoli 15 korakov s seboj

in ga nazadnje vrgli mrtvega proč. Najbrž je udarila nesrečna stopnica vagona, ker ima Vrtovšek veliko rano na glavi. Ponesrečenca, ki mu ni bilo več moč pomagati, so prijatelji položili kraj

„Pevčeva ljubezen“
JE NASLOV OPERETI, V KATERI
POJE SLAVNI TENOR
Louis Graveur

Sportni vandalizem v Kamniku

Kamnik, 2. februarja. V vsem sportnem življenju se opaža povsod aginost in smoteno delovanje kamniškega sportnega kluba, ki bo priredil tudi naslednjo nedeljsko skakalne tekme na svoji skakalnici, ki je dobro oskrbovana in pripravljena. Kakor ima klub dosti prijateljev, prav tako ne more biti brez sovražnikov. Ki na vso moč rujejo in skušajo zrušiti vse, kar agilni mladi sportniki zasnujejo. Mnogo takih lepih »poizkusov« se jim je izjalovilo, javnost je s pomolvanjem gledala na to skoro komično gonjo in onemogočeno jezo, ki se goji napram sportnemu klubu. Vsak kraj bi moral biti vesel, da ima razne sportne naprave, ki jih uporabljajo domačini in gostje, v tujskovrometnem opiru je to celo neprecenljiva važnost. Le v Kamniku menda ni takol!

V noči od preteklega ponedeljka na torek so neznanzi zlikovci izkopali precejšen jarek na zaletu skakalnice in vso zemljo nanosili na most. Kamniška skakalnica je nekaterim trn v peti; pred časom so razbili ključavnico na brvi, ki zapira skakalnico, to, kar so pa sedaj napravili je začel vsi! Kaki pobalini imajo interes na tem, da pokvarijo lepo skakalnico? Gotovo to niso prijatelji kluba, niso pa tudi »sportniki«, ker ti kaj takega ne bi zmogli! S strani sportnega kluba so predali zadevo žandarmeriji, ki bodo že našli simpatizerje, ki jim raven zalet ne konvencira.

Za enkrat jim rečem samo eno: ne kopljite jam, da ne boste padli sami vanje! To bi se prav lahko zgodilo.

Fantje so skakalnico hitro uredili in pridno trenirajo za 11. februar, ko bodo ob 3. popoldne medkubske skakalne tekme za pokal, ki ga brani g. Palme.

Prijave je poslali na SK Kamnik, sprejemajo se pa še pol ure pred začetkom skakalnega tekme. Tekmuje se po pravilih JZSS. Prijavnine ni. Drugo in tretje plastenja prejmeta plakete. Objava rezultatov in razdelitev daril bo po tekmovalju na »Stari postji«.

Kamniški sportni klub una na podnoro sportne javnosti, v sportnem in moralnem pogledu Domačini ki bodo letos nast nili kar štirje, to so: Miloš Levčnik, Tone Po-

Iz Kranja

— Zaključek »Vinskega sejma« in splošne likerjeve danes v soboto ob 8. uri zvečer v Narodnem domu. Pripominjamo, da je to zadnja prilika pokušati najboljše kapijke, ki je vzbudila toliko zanimanja na včerajšnji gasilski prireditvi. Znižane cene; vstopnina prosta! Poset zaljubljenega večera posebno tople priporočamo zamudnikom včerajšnje veselice.

— Sankška tekma. Jutri popoldne ob 11. bo tekma v sankanju s šmarjetne gore na Kalvarijo. Prijave se sprejemajo do 10. ure v restavraciji na vrhu šmarjetne gore, kjer bo popoldne ob treh tudi proglasitev zmagovalca. Zaradi tekme je pot s Kalvarije na vrh od 10. do 12. ure zaprta. Sankališče je idealno urejeno. Vabljeni so vsi prijatelji sankanja. V slučaju slabega vremena se tekma preloži.

— »Gorenjce« resurrexit. Včeraj je po osemnajstih letih izšla prva številka XVIII. letnika tednika »Gorenjce«. Tednik je pred 35 leti ustanovil in urejeval pokojni dekan Kohler v smislu slovenskega narodnega programa in Krekovih socialnih idej.

proge, da ga ne bi poškodovali poznejši vlaki.

O tragičnem dogodku smo pa dobili še drugo prav tako verodostojno poročilo, ki pa nesrečo slika nekoliko drugače.

Po tej verziji so izletniki drug za drugim šli po ozki gazi ob progi in si v temi svetili z električno lučjo. Ker so vedeli, da kmalu pride iz Kranja brzovlak proti Ljubljani je sem in tja kak gospod stopil na snežni nasip ob progi, da se razgleda, če morda že ne prihaja vlak. Že prav blizu postaje so zagledali naglo naraščajoče luči iz skofje Loke prihajajočega tovarnega vlaka. Vsi so se umaknili na nasip, le Plut in Vrtovšek sta se šele tik pred lokomotivo skušala rešiti na nasip. Plutu se je to posrečilo, a usoda je hotela, da je Vrtovšku rešil skok spodletel da je

pred lokomotivo padel na stezo.

Lokomotiva in dva vagona sta šla nad njim že mimo, ne da bi ga poškodovala. V obupnem naporu, da bi se rešil iz nevarnega položaja, pa se je Vrtovšek dvignil in spodnji rob sledečega vagona ga je v svo silo zadel na glavo, mu prebil črepanjo in ga še dvakrat zasakal ter mu polomil ude. Prepašeni tovariši so z največjo žalostjo ugotovili smrt svojega prijatelja.

O smrtni nesreči so bili takoj obveščeni tudi skofjejski orožniki, ki so trupu zastražili, medtem pa je bil telefonsko obveščen o tragični smrti tudi zdravnik dr. Fajdiga iz Kranja, ki je odredil prevoz trupa v Kranj. Z rešilnim avtomobilom kranjskega gasilnega društva so ga prepeljali na dom k globoko pretresenim svojcem, ki z njimi sočustvuje vse mesto.

Alojzij Vrtovšek, ki je pri krepkem zdravju preživel 7 decenijev, je bil v Kranju in po vsej Gorenjski dobro znan in tudi zelo priljubljen, zlasti bo pa še dolgo ostal v spominu celi generaciji dijakov, ki so obiskovali kranjsko gimnazijo, saj jim je bil vedno očetovski naklonjen. Kakor vidimo, so pokojnika imeli radi in zaradi njegovega značaja spoštovali tudi profesorji in inteligentna sploh ter ga prištevati med svoje najboljše prijatelje. Blagemu iskrenemu prijatelju mladine časten spomin, njegovi družini pa najiskrenejše sožalje!

gačnik, Dušan Karba in Adolf Ravnik, pridno trenirajo in dosejajo prav lepe dolžine.

Prihodnjo nedeljo torej v Kamnik k skakalnim tekmam! R. K.

SOKOL

— Sokolska četa v Kozarjah priredi v nedeljo 4. t. m. ob 20 v dvorani Sokolskega doma na Viču veseloligro »Stari grehi«, ki je že na domačem odru dosegla velik uspeh. Vabimo viško občinstvo, da v čim večjem številu poseti ta prvi nastop kozarških sokolskih diletantov in s svojim posetom izkaže priznanje vrtilm igralcem. Zdravo!

— Sokol na Viču bratsko vabi svoje članstvo, da se v čim večjem številu udeleži nedeljskega gostovanja bratske sokolske čete v Kozarjah, ki nam vprizori veseloligro »Stari grehi«. Vsi vjudno vabljeni. Velika predpustna maskerada pa bo na predpustno soboto, na kar vse prijatelje v — goga Sokola opozarjamo. Zdravo! 86-n

— Društvo za zgradbo Sokolskega doma na Viču ima svoj redni občni zbor dne 15. t. m. ob 20. v Sokolskem domu. Udeležba za vse članstvo fastna dolžnost. — Zdravo!

— Sokol Stepanja vas vabi na predpustno zabavo s plesom, ki bo jutri v Sokolskem domu. Začetek ob 19. uri. Vstopnina 3 Din.

Smuk v Višnjo goro!

Ljubljana, 3. februarja. V okolici Višnje gore je zapadlo prve dni tekočega tedna precej novega snega, ki je pa tako suh da je smuka po njem zelo prijetna. Le na solcu močno izpostavljenih krajih se je napravila na snegu storija, ki se pod smučmi vdira, vendar pa smučarjev ne moti. Naravnost idealna je pa smuka povsod tam, kjer sonce snega ni toliko segrelo, da bi se bila napravila skorja. Včeraj se je v okolici Višnje gore poznalo, da so na Gorenjskem velike smučske tekme, ker je bilo smučarjev mnogo manj, kakor navadno ob nedeljah in praznikih. Mnogi pa tudi niso vedeli, če je smuka ugodna, ker vremenska poročila iz Višnje gore ne prihajajo točno v tem pogledu bo treba nekaj ukreniti, kajti baš okolica Višnje gore je najprimernejša za one smučarje, ki imajo na razpolago samo en dan in ki se radi pošteno nasmučajo.

Jutri ko mahnejo torej v Višnjo goro vsi, ki ne pojdemo v Planico. One smučarje, ki hodijo k Sv. Duhu, kjer je že zdaj naravno središče belega sporta na Dolenjskem, opozarjamo, da je tudi za povratek, zelo prikladna pot nazaj na Višnjo goro, samo da jim ni treba na Pristavi odvezati smučk, ker imajo krasno smuko čez Peščenjak. Tam je postavljeno zdaj zname-

nje, tako da se bodo smučarji lahko orientirali. Od Sv. Duna do Višnje gore se lahko smuča in skoraj neprestano gre polno navzdol. Dnes nam iz Višnje gore poročajo, da je smuka 4e boljša, kakor je bila včeraj, in kakor vse kaže, bo jutri tudi sonce, ker se je zjasnilo.

Boleznica

KOLEDAR

Danes: Sobota, 3. februarja katoličani: Blaž, Bojmir, pravoslavni 21. januarja. Jutri: Nedelja 4. februarja katoličani: Veronika, Daroslav, pravoslavni 22. januarja.

DANASNJE PRIREDITVE

Kino Matica: Sezona v Kairu. Kino Ideal: Sen sleherne žene. Kino Dvor: Brod brez luke. ZKD: Galipoli ob 14.15 v kinu Matic. Kino Šiška: Simfonija ljubezni (Tauber).

Sokol III maskerada ob 20. Elitni reprezentančni ples ob 20. v Unionu.

Plesni večer uradništva Cekovnega urada ob 20. v Trgovskem domu. Sokol-Ljubljana Šiška velika maskerada v hotelu Belevue ob 20.

Sentjakobsko gledališče »Mladostni grehi« ob 20.15.

Društvo jugoslovenskih obrtnikov ples ob 20. v Kazini.

Podružnica NSZ predpustna veselica ob 20. pri Mikliču.

PRIREDITVE V NEDELJO

Kino Matica: Pevčeva ljubezen. Kino Ideal: Zvezda Valencije. Kino Dvor: Brod brez luke.

ZKD: Galipoli ob 11. popoldne v kinu Matic.

Kino Šiška: Simfonija ljubezni (Richard Tauber).

Uprava Sokolske župe Ljubljana, glavna skupščina ob 9. v mali dvorani na Taboru.

Opest občni zbor ob 8. v Delavski zbornici.

Udruženje davčnih izvrševalcev prvi plesni večer ob 20.30 v Kazini.

Sentjakobsko gledališče »Pogumni Tonček« ob 15. »Mladostni grehi« ob 20.15.

Mestni dom.

Sokolska četa Kozarje »Stari grehi« ob 20. v dvorani Sokolskega doma na Viču.

DEŽURNE LEKARNE

Danes in jutri: Mr. Bohinec, Rimska cesta 24, dr. Kmet, Tyrševa cesta 41 in Leustek, Resljeva cesta 1.

Izpod sita

Težko se je spoznati na vse funkcionarje smučarskih tekem, saj jih je toliko in proge so tako dolge, da bi človek omagal, če bi si moral zapomniti, kateri je načelnik, kateri starter in kateri časomerilec, da ekip, starta, staloma, teka, doberga ali slabega, kanonov, diskvalifikacije, primatov in drugih takih reči niti ne omenimo. Težko se je spoznati na vse to, pravimo, še težje je pa organizirati smučsko tekmo tako, da gre vse gladko in da pridejo po možnosti vsi tekmovalci prvi na cilj. Da se pa to delo tudi olajša, kakor so storili včeraj v Kamniku, kjer so imeli tekmo kamniškega sokolskega okrožja.

Niž ne rečemo, da bi med našimi vrtilmi Sokoli ne bilo dobrih smučarjev in tudi tekme znajo prejeti, le tako lahko bi stvari ne smeli jemati, kakor so jo včeraj v Kamniku. Med članicami se je namreč našla samo ena, ki je hotela tekmovali in je tudi tekmovala ter zmagala, kakor je bilo že jasno takoj, ko se je prijavila. Ni namreč močnega, da bi zmagala v katerikoli smučski disciplini druga tekmovalka, če je bila prijavljena samo ona. In tako ji k zasluženi zmagi od srca čestitamo. Smuk!

Litijski Sokol

V živiljenjskem interesu Ljubljane

je ureditev železniškega in cestnega prometa, kar je tudi v interesu banovine, ker gre za velika javna dela

Ljubljana, 3. februarja. Nešteto krepkih rok počiva, ogromno energij je neizrabljenih, medtem nas pa čaka na vsakem koraku delo. — Čedalje več nalog in zahtev, a vzporedno se širi ter postruje beda: to je bilo že nešteto-krav povedano in zapisano v najrazličnejših inštitutih, vendar se pri nas — v naši banovini — nismo še lotili javnih del, čeprav tarnamo že peto leto nad krizo. Niti zglede drugih držav, kjer so opravili že ogromno javnih del, niso bili dovolj močni. Se vedno smo le čakali na boljše čase, ki se povrnejo sami od sebe — kot najbrž vsi mislijo pri nas. Nismo se lotili javnih del, kot da sploh ni nobenega takšnega dela.

Zato je treba posebnega poudarka razpravi o javnih delih, ki je bila na seji ljubljanskega občinskega sveta v četrtek. Gradbeni odsek je predložil predlog najnujnejših javnih del, da se uvrste v investicijski program. Končno je prišlo torej pri nas vsaj tako daleč. Mislimo, da bo dobila tudi Ljubljana, kar ji gre, če se bodo vsi činitelji zavzeli za to res odločno.

Ljubljana je prejela naslednje le drobtine: mnogo se je gradilo in, investiralo za javna dela v drugih mestih, dočim je bila Ljubljana zapostavljena kot da ni izredno važno železniško križišče, glavno mesto najbolj industrijske pokrajine v državi in ne najbolj eksponirano območje. Zato pričakujemo, da bo debata o javnih delih v našem obč. svetu zbudila primeren, močan

gram, v celotno ureditev železniškega prometa, to se pravi, če bi pri gradnji upoštevali projekt za ureditev postaje in železnice, ki bi bil najprimernejši tudi glede na interese mesta. Nedvomno se mora mestna občina najbolj zanimati, kako bo rešeno železniško vprašanje v Ljubljani ter je treba pozdraviti, da je zvezel občinski svet o tem odločno stališče, namreč da naj bi se preuredila železnica po ing. St. Dimnikovem projektu.

O tem projektu smo poročali obširno l. 1931. o božiču. Tisto leto je tudi razpisala mestna občina o gradnji mestni gradbeni urad, natečaj za osnutek postajnega poslopja. Predloženi osnutki so bili po večini posrejeni v arhitektonskem in tehničnem pogledu, vendar projektanti niso mislili na celotno preureditev železnice. V začetku ing. Dimnikov projekt ni imel mnogo zagovornikov, da imel je celo nasprotnike. Projekt ni bil razpisan, projektant se je lotil dela sam od sebe in ga napravil ob sodelovanju inženjerjev Leskoviča in Zelenka. Ta projekt je prvi, ki je v njem obravnavano celotno železniško vprašanje, in nedvomno tudi doslej še ni nihče izdelal drugega. Zda je sklenjeno, da bo mestni gradbeni urad izdelal glavni načrt in proračun na podlagi ing. Dimnikovega projekta pod nadzorstvom ing. Dimnika in strokovnjakov.

Da je prodrla ing. Dimnikova zamisel, je dokaz, da je dobra ter da so bili pomisleki nasprotnikov neosnovani. Zato tudi

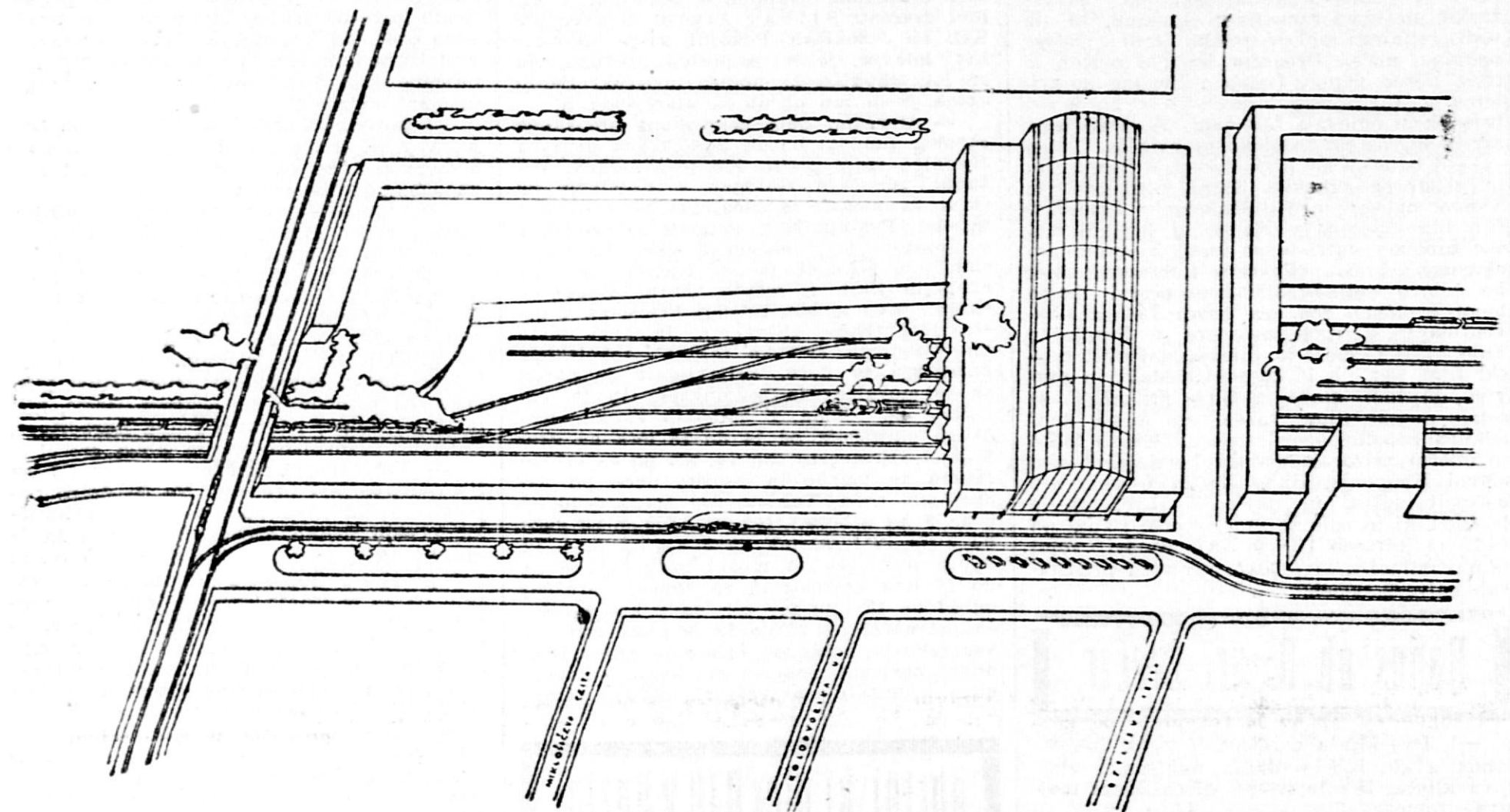
zaradi dela seveda ne smet trpeti, kjer bi bila stara proga že razdrta, bi vlaki vozili po provizornem tiru. Postopno bi prestavljali kurilnice, skladišča itd. iz mesta, najbrž v Zalog. Gorenjski kolodvor bi opustili in pridobili material bi lahko uporabili za izpolnitev postaje v Dravljah. Carinarnica lahko ostane, kjer je.

Železnica bi ležala v usekih, ki bi njihovi sten (brežini) tudi ne bilo povsod takoj betonirati ter bi ostale naravne, po seve oporne stene, če bi se morali varčevati tudi v tem pogledu. Nekateri so se neznansko bali, da bi potniki ne imeli s poglabljene železnice razgleda na mesto, kar bi baje škodovalo tujskemu prometu. Vendar je boljše — če prihajajo tudi takšne malenkosti sploh v poštev — da tuji sploh ne vidijo naše žalostne periferije, a pred očmi imajo panoramo Ljubljane, predon vlak zapelje v usek.

Pogloblitev železnice lahko mestu tudi mnogo koristi, ker se lahko zgradi v steni useka z malimi stroški glavni kanal ter se kanalizira ves močvirnati tivolski teren. h kanalu pa priključi kanalizacijsko omrežje Šiške.

Celotno delo je seveda ogromno in so temu primerni stroški, vendar so mnogo nižji kot bi bili za celotno ureditev po kakšnem drugem projektu. Zlasti je treba naglasiti, da so

v proračunu celotnih stroškov vračunani tudi stroški za gradnjo in naprave, ki jih bo morala železniška uprava itak zgraditi

POGLED S PTOJE PERSPEKTIVE NA PREUREJENI GLAVNI KOLODVOR IN OKOLICO. Perspektivo je narisal arh. J. Mesar po idejni projektu poglobitve železnice. Risba nam tudi kaže premostitev železnice na Dunajski cesti in podaljšek Resljeve ceste čez železnico. Fronta Dunajske ceste ob sedanjem prelazu je neizpremenjena ter ni treba podreti hiš (Zidarjeva hiša, Bavarski dvor), kakor če bi naredili nad železnico nadvoz.

odmev in da ne bo ostalo samo pri besedah.

Predlog gradb. odseka za javna dela vsebuje, naj se rekonstruirajo vse glavne dovozne ceste v Ljubljano, to se pravi, da jih je treba tlakovati ter zgraditi na sodobni način, rekonstruirati je pa treba tudi predvsem ceste, ki drži iz Ljubljane preko Kočevja in Delnice na Sušak, da dobimo končno zvezo z morjem — dovolj žalostno, da je nimamo še zdaj — tudi z Zagrebom nima Ljubljana prave cestne zveze in v živiljenjskem interesu Zasavja je, da se zgradi zasavska cesta; nujno je bilo že, da je mestna občina osvojila predlog, da se uredi naš kolodvor in železnica v skladu z interesi mesta, z njegovim razvojem ter zlasti v prometnem pogledu.

Železniško vprašanje je v Ljubljani odprto že dolgo leta. Že dolgo se kaže potreba, ki je čedalje večja, da se uredi v Ljubljani železniški promet tako,

da železnica ne bo več ovirala razvoja mesta in da bi tudi ne trpel železniški promet sam. Kolodvor imamo zdaj že skoraj sredi mesta in dve najpomembnejši glavni cesti, Tyrševo in Celovško, seka železnica, kjer zastaja ves cestni promet. Smerni razvoja mesta drži proti severu, a kolodvor je barijera, zato so stale na njegovi severni strani le barake. Za kolodvorom je še zdaj najbolj žalostno, čeprav so zgradili tam Vilharjevo cesto in carinarnico. Na Posavje ne vozi tramvaj, ker ne puste položiti zanj tirov čez železniško progo. Pri železniškem podvozu leži Šmartinska cesta v hudem klancu, ki ga težka vozila komaj zmagujejo, a ta cesta je glavna posavska cesta in med njo in železnico je naša industrijska četrt. Nova Vilharjeva cesta tudi pada od carinarnice proti podvozu. Baš ta podvoz nam dokazuje, da križanje cest z železnico na ta način ni posrečeno.

Ljubljana je ločena z železnico v dva dela, v severnega in južnega in ta meja je nenaravna ter zelo škodljiva, glavne mestne prometne žile so na sredi prerezane. Zadnja leta, ko se je zelo razširilo mesto na severu, je še tem bolj občutna prometna ovira železnica, saj je sever odrezan od juge, novejši del mesta od starega.

In rešitev? Marsikdo morda misli, da je treba zgraditi samo novo postajno poslopje ter preurediti peron. Med mnogimi rešitvami je bila tudi, da se naj kolodvor prestavi iz mesta in železnica preloži. Predvsem je treba naglasiti, da

ne gre za samo postajno poslopje.

Zadnja leta so čedalje pogostejši glasovi, da je nujno potrebno novo postajno poslopje ter da ga je treba čim prej zgraditi. Seveda je novo poslopje zelo potrebno, vendar ni potrebno tako nujno da bi brez njega in le zato trpel promet: od zgraditve samega postajnega poslopja ne zavisi rešitev železniškega vprašanja v Ljubljani. Toda nihče bi seveda ne ugovarjal, če bi zgradili najprej postajno poslopje, če bi to gradnjo vključili v glavni gradbeni pro-

lahko pričakujemo, da bo prišlo prej ali slej do uresničenja načrta,

saj pri preureditvi železnice, ki je nujna, ne pride v poštev noben drug projekt. L. 1919. je bila anketa o železniškem vprašanju; predlogi na nji so vsi slabši od ing. Dimnikovega projekta že zato, ker je celotna ureditev po tem projektu mnogo cenejša. Glavne njegove prednosti so pa razen tega še: železnica ni treba prestavljati in tudi glavni kolodvor ostane, kjer je; glavni mestni cest ne prekinjajo več zaporice, in ne podvozi ter nadvozi, ker je železnica poglobljena; dela se lahko postopno, v več etapah; železnica se lahko premesti poljubno, zato se tudi lahko podaljša Resljeva cesta v svetokriški okraj, ki dobi na ta način najlepšo in najkrajšo zvezo s središčem mesta; skladišča, kurilnice, napajalne naprave itd. bodo prestavljene postopno iz mesta; na glavnem kolodvoru dobimo čelno postajno poslopje, ki bo stalo nad poglobljeno železnico s čelom na Masarykovo cesto vzdolž podaljšane Resljeve ceste, potniki imajo torej direktni dohod na kolodvor od severa in juga; pri poglobljanju železnice bi pridobili nad milijon kub. m čistega gramozja, ki je čedalje dražji gradbeni material v Ljubljani, zlasti odkar ga ni več dovoljeno kopati v novih jamah v severnem delu mesta.

Železnice torej ni treba prestavljati ne na levo ne na desno

ampak jo je treba položiti toliko nižje, da jo lahko premoste v isti višini s cestami; na ta način ostanje ceste v svojem nivoju ter so neprekinjene od železnice, nekoni glavne železniške proge, bi pa sploh odpadli med Selo in glavnim kolodvorom. Zda je namreč proga vzpenja od Sela in od Viča proti kolodvoru, ker se teren dviga proti kolodvoru. Torej je sam teren zahteva znižanje in kjer je najvišji greben, pri kolodvoru, bo proga najbolj znižana, 7,30 m. Zda se vzpenja proga od Zaloga proti Ljubljani 2,70 m na 1000 m (2,7 promile), po poglobitvi bi pa bilo samo toliko padca, kolikor je potrebno za odtok vode. Vožnja po nepotrebnih vzpetini pomeni tudi občutno tratenje energije. Dočim bi bil pri glavni progi v vzhodnem delu padec povsem odpravljen, bi bil med Gluško ulico in Gosposvetsko cesto zelo zmanjšani. Dolenska proga, ki zdaž leži pada od glavne proti Kodeljevem (9—13 pro m), bi ležala po poglobitvi le v vzponu 3,3 pro m. Edino vzpon gorenjske proge bi se nekoliko zvišal, toda ne znatno, in bi bil še vedno precej manjši od maksimalno dopustnega. Tudi drugih pomislekov proti poglobitvi glede terena ni, ker bi jih pri poglobljanju nikjer ne ovirala voda in ni teren tudi skalnati.

Postajnega poslopja bi ne bilo treba takoj graditi

ampak šele čez nekaj let. Z gradnjo tega poslopja so namreč relativno največji stroški: kot rečeno, bi delali postopno. Promet bi

prej ali slej. In stroški za te naprave znašajo 60.000.000 Din, nad polovico vseh stroškov za uresničenje ing. Dimnikovega projekta, za kar bi bilo treba po proračunu 70 milj., a v najslabšem primeru 100 milj. Din. Če bi torej železniška uprava zgradila vse najmanjši naprave in bi ne upoštevala potreb in zahtev mesta, bi ostalo še odprto vprašanje, kako urediti križišča cest z železnico. In gradnja podvozo ali nadvozo z odkupi hiš in zemljišč bi nedvomno ne bila tako poceni, da bi bili stroški v celoti nižji od poglobljanja železnice in pripadajočih del.

Prometno ministrtvo je prišlo že pred leti zgradbo ljubljanskega kolodvora med najnujnejša dela v državi

razen preureditve beograjskega in skopljanskega kolodvora. In če bodo investirali za Skoplje 200 milijonov, zakaj bi tudi Ljubljana ne smela zahtevati, kar ji gre?

Nasprotniki ing. Dimnikovega projekta so govorili tudi, da poglobitev železnice ni umestna iz strateških vidikov, češ, da bi se v primeru plinske vojne ustavljali strupeni plini v poglobitvi. Tudi ta trditve je bila neosnovana kot vsi drugi pomisleki. Če bi bila Ljubljana že tako zalita s plini, da bi jih bil vsak jarek poln, tedaj bi bilo vseeno, če bi ležali plini tudi v železniškem useku ali ne. Sicer so pa

zdaž železniški objekti izpostavljeni mnogo bolj bombnim napadom

kot bi bili po preureditvi. Razen tega ima projektiran usek majhen padec, da bi se plini odkotali, če bi se pa razložili baš v useku, bi ga v najslabšem primeru lahko ventilirali. Za primer obstrajevanja s topovi bi usek služil za dober zaklon. Iz strateških razlogov je tudi potrebno, da so glavne ceste proste, neovirane od železniškega prometa.

V živiljenjskem interesu Ljubljane je, da se uredi čim prej železniški promet, velikega pomena za vso banovino pa je tudi, da se začne javna dela, pri katerih bi bili zaposleni skoraj vsi naši nezaposleni delavci; na ta način bi edino lahko poživili gospodarstvo, za kar bje že dvajseta ura.

ZVOČNI KINO »SOKOLSKI DOM«
V ŠISKI. — Telefon 33-87.

Rihard Tauber
v svojem najlepšem filmu
Simfonija ljubezni
Tauber kot Cavaradossi
v Puccinijevi »Tosci«

Predstave: v soboto ob 1/7. in 1/9.,
v nedeljo ob 3., 5., 7. in 9. uri, v ponedeljek ob 1/7. in 1/9. uri, vsi svečer.

Pride! **TAJFUN** Pride!

Koroški pevci v Kamniku

Danes popoldne prispo koroški pevci v Kamnik in bodo prvi gostje kamniške „Lir“

Kamnik, 3. februarja. Poročali smo že o turneji slovenskega zbora iz Kotmari v Vetrinjo pri Celovcu, katerega je povabila v goste kamniška „Lira“, ki je že dolgo gojila iskreno željo, da pozdravi v Kamniku koroške pevce. „Lira“ vežejo na Korotan lepi spomini na največje triumfe, ki jih je kdaj dosegel pevski zbor prvega slovenskega pevkega društva na svojih turnejah. Kamniški „Liraši“ so bili na Korotanu vedno dobro znani in po svojih učinkovitih pevskih koncertih izredno priljubljeni. Pred 40 leti je „Lira“ ponovno gostovala v Celovcu na Einspielerjevi in Slovski prosilci. V veliki dvorani z nad 2000 sedeži, ki je bila nabito polna najodličnejše slovenske publike iz vsega Korotana, je dosegla „Lira“ s svojimi pevskimi točkami ogromen uspeh. Koroški Slovenci so takrat poklonili „Liri“ veliko masivno srebrno kupo z napisom „Koroški Slovenci Liri 1894“. Prihodnji dan se je udeležila „Lira“ na povabilo župnika Gabrona v Škočidolu narodne proslave na zborovanju slovenskega Tabora. Plemeniti buditelj koroških Slovencev župnik Gabron je takrat navduševal Liraše in jih prosil, naj pogosto obiščejo Korotan in s svojo lepo pesmijo dramijo in budijo narodno zavest. Vselej kadar je šla „Lira“ na Koroško, je bil to velik praznik za njo in za kraje, katere je obiskala.

Taki spomini vežejo „Liro“ na Korotan, katerega kamniški pevci nikoli ne bodo pozabili. Od leta 1894 se zberejo Liraši vsako leto po običnem zboru v spodnjih prostorih čitalnice, da obudijo spomin na Koroško in na sveto oporoko, ki jim jo je dal župnik Gabron in točilo iz srebrne čaše vino v spomin na plemenitega buditelja koroških Slovencev.

Danes bodo koroški pevci prvi gostje kamniške „Lir“. Razumljivo je, da je njihovo gostovanje v Kamniku ogromno zanimanje in da so bile že v sredo zvečer razprodane vse vstopnice. Velika dvorana v Gasliškem domu, ki ima sicer prostora za okrog 325 ljudi, je to pot trktrak premajhna, da bi sprejela pod svoj krov vse, ki bi radi slišali koroško pesem.

Koroški pevci prispejo v Kamnik z drugim popoldanskim vlakom ob 17. in izstopijo na glavnem kolodvoru, kjer jih bodo Kamničani sprejeli in spremili po Suti na glavni trg. Pevci iz Kotmari vasi in Vetrinje nam bodo zvečer na koncertu zapeli 18 najlepših domačih pesmi. Zbor bo vodil pevovalca g. Jože Lampichler iz Vetrinje, ki je harmoniziral tudi nekatere izmed pesmi, katere bomo slišali

Srebrna čaša, katero so poklonili „Liri“ koroški Slovenci l. 1894.

na koncertu. Po 5. točki sporeda bodo povabili pevce predsednik „Lir“ in še drugi zastopniki kulturnega življenja v Kamniku.

Po koncertu bo v zgornjih prostorih čitalnice družben večer, na katerem bo predsednik „Lir“ napil dragim koroškim gostom iz srebrne čaše, katero je prejela „Lira“ v Celovcu. Na družabnem večeru bodo tudi „Liraši“ zapeli par pesmic. Koroški gostje se odpeljejo iz Kamnika že v nedeljo dopoldne ob 10. in nastopijo ob 11.15 v radio.

Z veliko radostjo sprejema Kamnik danes svoje drage goste in jim želi, da bi odnesli iz našega kraja čim boljše vtise. Koroški pevci, prirčno pozdravljeni!

Iz Črnomlja

— Premestitev. V bližnji Dragatuš je premeščen učitelj g. Danilo Danen, ki je bil doslej dodeljen prosvetnemu referatu našega sreskega načelstva. Na njegovo mesto je imenovana gđ. Francka Kavškova iz Dragatuša. Iz Dobilč v Črnomelj je premeščen učiteljica gospa Reli Turnšek-Schiller.

— Radio motnje. Naši radio naročniki se zelo pogosto pritožujejo radi motenj, ki jih povročajo različni električni aparati. Tukajšnji poštni urad je ukrenil vse potrebno, da omogoči nemoteno sprejemanje.

— Sneg je pobelil zopet našo že itak belo Belo Krajino. Smučarjem se obetajo lepši časi, ki se jih zelo veselijo. Le da bi tudi za našega kmeta nastopili boljše časi.

— Skrb za uboge ptičke. S prizadevanjem občine in nekaterih privatnikov so dobile premaščene ptičke streho in pod njo pičo. Hvalevredno. Naj bi temu zgledu sledili tudi posamezniki in po svojih vrstovih napravili podobne hišice za naše male pevce.

— Sluga jači — nesloga tlača so se spomnili naši lovci in planinci, ki bodo v soboto 3. februarja pokazali resničnost tega modrega ljudskega pregovora. Pojmo vsi k njim zabavati in učit se, da nas bo v bodoče ta pregovor vodil tudi v resnejših stvareh.

Likovni umetniki se organizirajo

Ljubljana, 3. februarja. Obupne eksistenčne razmere so prisilile tudi naše likovne umetnike, da se organizirajo. Oni, ki so brez služb, so sklenili ustanoviti Klub nenamještenih umetnikov, z namenom, preskrbeti upodablajočim umetnikom sredstva za eksistenco. Obenem so žali vzpodbudo za strokovno organizacijo likovnih umetnikov, ki naj združuje vse umetnike, ki so v službah ali pa so brez njih. Obe organizaciji se bosta podpirali, saj sodeluje predsedstvo pripravljalnega odbora kluba nenamještenih umetnikov v pripravljalnem odboru strokovne organizacije likovnih umetnikov in predvidevajo pravila te organizacije tudi obstoj takih klubov, kakor je klub nenamještenih umetnikov. V strokovni organizaciji bodo namreč vključeni upodablajoči umetniki iz vse Slovenije, ki so n. pr. v Mariboru vključeni v posebnem mariborskem klubu.

Klub nenamještenih umetnikov bo dosegal svoj namen s tem, da bo a) iskal sredstva pri javnih uradah, organizacijah in privatnikih, b) da bo vršil propagando za umetnost z razstavami, predavanji, s tiskom in z radijem. Člani bodo redni — umetniki brez služb, ki jih je v vsej Sloveniji okoli 800, gostni, ki bodo plačali enkrat za vselej 1000 Din. ustanov. (250 Din) in podporni, ki bodo plačevali letno 50 Din — po pellenem članstvu bodo postali ustanovni.

Pripravljali odbor kluba nenamještenih umetnikov in strokovne organizacije likovnih umetnikov bosta v kratkem času izročila mestni občini Ljubljanski in banovini posebno vlogo, v kateri bosta prosila, da obe ta ni uravi primerno zvišata postavki za nakup umetnin, za katerega je določila mestna občina 28.000 Din, banovina pa za leto 1933—1934 40.000 Din, ki pa so ostali še neizvršeni. Omenjeno vlogo preljmejo tudi vsi občinski in banovinski svetniki. Obenem bosta pripravila pripravljalnega odbora tudi druge akcije. Za eno leto akcije je dal vzpodbudo mariborski akad. slikar prof. Jirak, ki je naročil na nedavnem sestanku likovnih umetnikov v Ljubljani, da se samo v Mariboru in okoliški plakatira mesečno okoli 8000 lepakov, ne računaj pa tukaj ras-

nih etiket na zabojih in ovitkih Vse te reklamne tiskovine se izdelujejo v današnjih atelejih in je za nas sramota, da to mirno gledamo, kakor da ne bi bili sposobni, izdelati te lepake sami doma. Če je že vsak južosl. industrialec in obrtnik zaščiten s uvozno carino, zakaj ne bi dobili take zaščite tudi likovni umetniki. Ta bi bila moč, če bi država zahtevala od vsakogar, ki izobesi lepak, pa ni izdelan v naši državi, posebno takega razen tistih 25 para, in eicer v višini 1 Din za lepak. Če bi od te take šlo samo 50 para v blažino strokovne organizacije, bi dala ta takša samo v Mariboru mesečnih 15.000 Din. Kakšno vlogo pa bi dobili, če vzamemo še Ljubljano in njeno okolico in ostala manjša mesta v Sloveniji! Samo od teh takš bi lahko živelo v Sloveniji vsaj 20 likovnih umetnikov. Likovni umetniki pa ne želijo živeti od take, temveč hočejo na ta način prisiliti naše industrije in kinopodjetja, da dajo dela njim in našim tiskarnam.

Ka... „LEON“
DANES
VSO NOČ ODPRTA

Radio kotichek

Ljubljana, 3. februarja. Dr. Vladimir Murko, ki se je pred kratkim vrnil iz Berlina oziroma Prage, kjer je proučeval zlasti finančna in bančna vprašanja, nam bo orisal v ponedeljek zvečer v radiu kako važno nalogo za celokupno narodno gospodarstvo ima vsaka tudi najmanjša vloga v denarnem zavodu. Varčevanje dobi šele s tem svoj pomen ako denarni zavodi vložene prihranke plo denarno posojajo onim, ki z njimi hočejo zidati hiše, pričeti trgovino ali obrt ter prejeti posojilo trošilo v najrazličnejši obliki, s čemer dajejo ljudem zaslužka in dela. Nasprotno škoduje denar, ki je odtegnjen gospodarstvu, vsem. Ako denarni zavodi ne morejo izplačati vseh vlog, je temu vzrok dejstvo, da nočejo pogonati na dražbo svojih dolžnikov, ker bi se z večjim številom brezposelnih dražb znižale vse narodne premoženje. Zato so najbolj v krizi odrezale one države, kjer so vlagatelj ostali mirni, ker so videli narodnogospodarski pomen vlog.

Dr. V. Murko

Predavanja, kakršna je pripravil dr. Murko, so zlasti potrebna zdaž, ko takle občutno pomanjkanje denarja in ko bira naše gospodarsko življenje v

JUTRI nam zapoje slavni tenor Louis Graveure

v vefilmski opereti
Pevčeva ljubezen
To je film lepote, razkošja, lepe
godbe in božanskega petja.
ELITNI KINO MATICA.

Dnevne vesti

— Dr. Novčan naš konzul v Celovcu. Jednini vodja jugoslovenskega konzulata v Celovcu generalni konzul dr. Niko Mirošević-Sorzo je premeščen na Reko. Za njegovega naslednika je bil imenovan dosedajni upravnik poslova na jugoslovenskem konzulatu v Kairu dr. Anton Novčan iz Celja.

— Konferenca šefzdravnikov, zaposlenih v ustanovah socialnega zavarovanja. Včeraj se je pričela v Zagrebu konferenca šefzdravnikov, zaposlenih v ustanovah socialnega zavarovanja. Konferenca je bila sklicana kot posledica borbe za revizijo vsega našega socialnega zavarovanja. To borbo vodijo zdravniške zbornice. Konferenca je v zvezi s sporom, ki je nastal med zdravniki in SUZOR-om.

— Nov sodni tolač. Apelacijsko sodišče v Ljubljani je postavilo dr. Lippaja Viljama, odvetniškega pripravnika v Mariboru za stalno zaprisoženega sodnega tolača za madžarski jezik na sedežu okrožnega sodišča v Mariboru.

— Naročnik »Slovenskega Naroda« na Novi Zelandiji. Iz Aucklanda na Novi Zelandiji smo prejeli pismo g. Ante Jakica, ki nas prosi, naj mu zašljemo pošiljati »Slovenski Narod« pravi, da bo naš stalni naročnik. Daleč bo torej roman »Slovenski Narod«. Auckland je precej veliko, slikovito mesto ob vzhodni Mount Edona, na južni strani pristanišča Waitemata.

— Prepovedani knjigi. Notranje ministrstvo je prepovedalo uvažati in širiti v naši državi v Hamburgu znano knjigo Richarda Bera »Volk jenseits der Grenzen« in v Budimpešti izdano knjigo Josefa Aitoja: »La pays en Danger«.

— Iz »Službenega lista«. »Službeni list k. r. banske uprave dravske banovine« št. 10 z dne 3. t. m. objavlja zakon o dodatnem aktu k mednarodni konvenciji o pravu vozu blaga po železnici, uredbi o organizaciji oddelka za gradnjo železnice pri ministrstvu za promet, pravilnik o sestavljanju prečiščenice bilance denarnih zavodov, ki se boje koristiti s predpisi uredbi o zaščiti denarnih zavodov in njih upnikov, norme o lastnostih in preizkušanju asfaltnih emulzij za sporno snov pri gradnji cest, razne razpise in objave o mednarodnih konvencijah, objavo odločbe o ustanovitvi davčne uprave za mesto Maribor in razne objave iz »Službenih Novin«.

— Nalezljive bolezni v dravski banovini. Od 15. do 21. januarja je bilo v dravski banovini 21 primerov tifuznih bolezni, 22 škrlatinke, 5 otrošnih vročice, 2 vnetja prsne silnovke, 153 davice, 24 čena, po 2 otropjenja tilnika, hripa in ošpic ter 1 grize.

— F. Finžgar v Beogradu. Drevi pripise v Beograd naš pisatelj Fran Finžgar, ki bo predaval jutri o temi »Madžarski klin ločil severne in južne Slované«. Predavanje bodo pojasnjevali skiptične slike.

— Sneg v Splitu. Tudi v Dalmaciji je temperatura zadnje dni močno padla. V četrtki so imeli v Splitu 3 stopinje pod ničlo in brila je mrzla burja. Tudi na Visu je padla temperatura pod ničlo. Včeraj jutraj so bile okoliške planine pokrite s snegom, čez dan je pa tudi v Splitu snežilo.

Bolne žene dosežejo z uporabo naravnih »Franz Josefov« grenčice neovirano izboljšanje črevesja, kar čisto učinkuje izredno dobrodejno na obolenje organe. Ustvaritelji klasičnih učnih knjig za ženske bolezni pišejo, da so ugodno učinkovane »Franz Josefov« vode urotovili za lastni preiskavanji. »Franz Josefov« voda se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo stalno, večinoma oblačno, mrzlo vreme. Včeraj je snežilo v Beogradu. Najvišja temperatura je znašala v Splitu 5, v Skoplju 4, v Beogradu 1, v Sarajevu 0,0, v Mariboru in Zagrebu -3, v Ljubljani -2,6. Davi je kazal barometer v Ljubljani 771,8, temperatura je znašala -4,8.

— Samomor trgovca. V Brodu na Savi je obesil eden najuglednejših meščanov, trgovec z mešanim blagom Karl Ulrich, star 53 let. Zapustil ni nobenega pisma, niti kaj drugega, kar bi pojasnilo njegov samomor. Vse pa kaže, da so ga pognale v smrt težke gnotne razmere. Te dni bi bil moral poravnati obveznosti v znesku 200.000 Din. Približno toliko denarja je imel naloženega v banki, pa ga ni mogel dvigniti.

— Nohti, ki jih bo dolgo pomnil. Milovan Stefanović iz vasi Bujana blizu Parčina je lani zasnil sestro Dimitrija Ilića Roza, ki ga pa ni hotela vzeti. Fant se je čutil užitjenega in sklenil je dekleta ugrabiti. V sredo je bila v planinski koči svojega brata in Milovan je hotel s svojim tovarišem ugrabiti. Dekle se mu je postavilo v bran in ga tako pošteno obdelala z nohti, da je tulil še ko so prišli orožniki in ga odvedli v zapor.

— Tisočaki v pepelu in smeteh. V Zagrebu je bilo vplomenco 31. decembra ponoči v stanovanju lastnika vinotoca Antona Dobravca, ki so mu vplomenci odnesli 78.000 Din. Policija je izsledila vplomence in resila Dobravcu polovico denarja Arctirana sta bila Peter Zimmer in Andrej Kun. Na njunem stanovanju je našla policija v peči v

pepelu 11 tisočakov, poleg tega pa v neki drugi hiši na smetišču še 28 tisočakov. — Šef šumske uprave ustreli uradnika. Včeraj so prignali v zapore v Beranah ing. Blaža Bojčiča, bivšega šefa šumske uprave v Bjelom polju. Božič je lani v oktobru tik pred občinskimi volitvami v svoji pisarni ustreli podrejenega uradnika Vidana Milatića. Ubijalec se je takoj prijavil oblastem, ki so ga zaprle, včeraj je bil pa izročen preiskovalnemu sodniku.

Sokol Ljubljana - Šiška
PRIREDI
veliko maškarado
VOLITEV NAJLEPŠE MASKE!
drevi v hotelu »Bellevue«

Iz Ljubljane

— 40 let že orjeta skupno v zakonskem jarmu. Danes obhajata Podolovčana Vinko in Marija Pogačnik 40letnico srečnega zakona. Oba sta se mladočila, kot da sta bila šele nedavno ženin in nevesta. Da, mlad ostane, če ti je sreča mila tudi v zakonu. Dandaneš se prav za prav takšni kuberleji anahronizem, toda ne pri nas, kjer imajo ljudje še zdrav smisel za družinsko življenje. Vinka Pogačnika poznamo mnogi, bil je v magistratni službi, splošno je priljubljen in še vedno fant ob faret, zato marsikom ne gre v glavo, da obaja že tako visoke jubileje. Seveda imata Pogačnikova že velike, odrasle otroke, tri sinove in dve hčeri. Drago Pogačnik je pa naš mešar.

— 17. Nadaljevanje seje občinske uprave. V četrtki prekinjena redna seja občinske uprave Ljubljanske se bo nadaljevala v torek 6. t. m. ob 17. v mestni dvorani.

— 17. Tromestje je lepo, kot pravimo, nedvomno pa ni lepo, da so zasute s snegom in razno nesnago stopnice, ki so zdaj pri tromestju le »zaradi lepšega«. Pri obeh novih mostovih so po ene stopnice uporabne za dohod v podzemeljska stranišča in v prostor za transformator, na nasprotno stran navzdol pa drže stopnice na teraso, na budoče obrežno sprehaljšiče, ki pa še ni dograjeno. Kljub temu, da zdaj še nihče ne hodi po tistih stopnicah, bi jih morda zaradi tega še ne smeli uporabljati za smetišče in odlaganje snega. Čudno je, da so sneg raje metali na stopnice kot v strugo. Stopnice in ograja je iz umetnega kamna, ki mu led seveda ne koristi. Z gradnjo tromestja so bili ogromni stroški, a zdaj je že balustrada na mnogih krajih zelo okrušena.

— 17. Od Vodmata do pošte ob tramvajski progi imamo zdaj razvrzane ceste, ki najbrž ne bodo še tako kmalu popravljene. Izmed vseh cestnih del bo treba najprej razmisлити o ureditvi teh cest, t. j. Zaloška cesta, Füniglerjeva ulica, Ambrožev trg, Poljanska cesta, Kerkov trg, Pred škofijo, Stritarjeva ulica in Prešernova ulica. Od Ambroževega trga do pošte bodo morali vse ceste ponovno tlakovati, na poseben način bo pa tlakovani franciskanski most. Vsa dela seveda ne bodo tako kmalu končana in dokler ne bodo, bo treba prištevati naštetje cest, ki so zelo prometne, med našlabe. Voznike zelo skrbi, kdaj bodo ceste zopet urejene, saj bo promet itak oviran odslej mnogo bolj zaradi dvojnega tramvajskega tira.

— 17. Umrla so do 26. januarja do 1. februarja. Lesjak Frančiška, 67 let, kuharica, Stari trg 3. Zupančič Franc, 76 let, vžigkar, Vidovdanska cesta 9. Surk Frančiška, roj. Zelenikar, 68 let, posestnik, Banskega cesta 189. Širca Roza, 60 let, delavka tobakne tov. v pok., Sv. Petra cesta 71. Flieser Cecilija, 81 let, perica, Vidovdanska cesta 9. Zabukovec Marija, sestra Irmine, Jamljenka, Slomškova ulica 20. Košir Jakob, 71 let, vrtnar, Baragova ulica 11. Sedelj Josipina, roj. Kosmatin, 61 let, vdova mestnega šolskega služ. Sredina 14. Strem Marija, roj. Šušteršič, 56 let, zasebnica, Vidovdanska cesta 9. — V ljubljanski bolnici so umrli: Babič Ladislav, 27 let, rudar, Sv. Katarina pri Trbovljah. Baiovič Marieta, 56 let, obč. uobza, Cerklje 96. Baloh Jožeta, 52 let, bejtarica, Zg. Tuhinji 51. Požar Kristina, 37 let, žena kovača, Bobovnik 24 pri Lukovici. Weihauser Jožica, 1 leto, hči vpok. podpredsednika fin. kontr., Sv. Jurij pod Kumom. Kukec Neža, 52 let, žena baltarja. Drušič 46, obč. škofčan, eroz Krško. Osredkar Franc, 47 let, delavec, Nasoviče 28, obč. Komenda. eroz Kamnik. Kržič Jerica, roj. Kolman, 58 let, žena vpok. pavnika pri delavn., Poljanaka cesta 54. Štefe Marija, 67 let, govedničarka, Tržič.

— 17. Živiliški trg je bil danes boljše založen kot v sredo, posebno dobro je bil založen zelenjadni trg, na perutninarjem in pa bilo malo perutnine. Na sadnem trgu je bilo danes tudi precej lepih jabolk, nekaj kosov in bobovca. Naljena se je prodajala po 3 Din kg. Cena zelenjave se je enočasno še ni dvignila, le endivija je zdaj že redkost

in zelo draga, nekaj poroc 50 par. Zelmate glave se še niso podražile, ker jih je še vedno mnogo, najpise so prodajali po 3 Din komad. Jaje je zdaj dovolj lepih po dinarju komad.

— 17. Smučarji, pozor! Za četrtinsko vožnjo v Planico in za vstopnice k prireditvam JZSS bo poslovala jutri med 5. in 6. junijem na glavnem kolodvoru blagajna S., kar bo vidno označeno!

— 17. Obrtniško društvo v Ljubljani, ki je pod predstvom g. Rebeke priredilo dne 6. januarja 1934 svoj X. obrtniški ples, izreka vsem, ki so pripomogli v katerikoli obliki k lepemu uspehu, svoje najlepšo zahvalo.

— 17. Hradskega cesta ni več vas kot se je še nedavno imenovala oficijelno. Zdal bivši vaščani pričakujejo, da bodo skrbeli za njihovo cesto kot se spodobi za mestna cesto, vendar upajo preveč. Že delj časa je cesta zledenela, da se lahko spuščajo na njo le izurjeni sportniki. Pešci ponižno prosijo, da bi jim posli pot od hiše do hiše, ob hišah bodo pa že poskrbeli za varnost pešcev posestniki sami. Na Hradskega cesti tudi to zimo trenirajo smučarji, ki si še ne upajo na Golovec ter je postala cesta to, kar je v Tivolju soslovski travnik. — Prejšnje čase je bilo prepovedano smučanje po cestah, zdaj je pa menda narobe, saj se morajo pešci umikati smučarjem s cest in poti.

— 17. 190-letnico bo obhajal tiskarski škrat, hotel je pa obdolititi te starosti Jožeta Stora, ki obhaja v nedeljo 90-letnico. Nikakor mu ni šlo v glavo kljub korekturam, da se je Jože Stora rodil 1. 1844 in ne 1744. K sreči ni tako učen, da bi vedel, kako se pišejo letnice pred Kristusovim rojstvom, sicer bi naš 90-letnik postal svetovno čudo. K 190-letnici pa čestita tiskarskemu škratu korektor.

— 17. Novo življenje v Odeon-harn. V Odeonu je zavladalo sinoči novo življenje, kajti prvič je nastopila velika skupina nadve žarkih in temperamentnih Rumunk, ki jih vodi rutiniran njihov rojak, tudi nadve podjeleni artist. Program je zelo pester in trajajo pozno v noč. Posebno živahne in prijetne so varietetne točke, ki si jih lahko brez skrbi ogledajo tudi taki, ki so že prav razvieni. Za predpust kakor nalašč. — 17. Kino. Kdor bi rad enoznal čare Egipta, zlasti pa slikovito Kairo, piramide in Sfing, naj gre drevi pogledat v kino Matico film »Sezona v Kairu, ki je tudi nad vse zabaven. Jutri bomo imeli že premiero slavneza filma »Pevčeva ljubezen«, kjer bo gotovo tudi Ljubljancem očaral bajen tenor svetovno znanega peva Louisa Graveure iz Metropolitana-opere v New Yorku. Tuje kritike cenijo ta film za najboljši pevski film, kar jih je dosedaj nastalo, in pravijo, da tudi glede vsebine prekopa vse ostale pevške filme razen tega je pa tudi edini s popolno operno sceno. Pevske točke in operni prizori je namreč komponiral sam slavni komponist Hans Martin Cremer in ustvaril tudi silnino melodijo »Ljubezen je le eno«, ki jo poje že vsa Evropa. Danes ob 14.15 in jutri ob 11. pa ZKD ponovi vojni film »Galipoli«, ki je imel pri vseh predstavah največji uspeh.

— 17. Danes ob 8. uri zvečer

Danes ob 8. uri zvečer

— 17. Dva klinca najdena. V torek dne 20. januarja sta bila v drami najdena 2 zločivca ključa. Dobita se pri gledališkem mostu drame.

— 17. Okrajna organizacija JNS za kolezijski okraj ima drevi ob 20. v gostilni pri Breskvarju, Cesta na Loko, svojo redno letno skupščino. Obnemu zboru bosta prisostvovala tudi sreski poslanec minister g. dr. Albert Kramer in poslanec g. dr. Stane Rape, ki bosta poročala o aktualnih političnih in gospodarskih vprašanjih. Vsi člani organizacije so vabljeni na občni zbor.

— 17. Lutkarski odsek Československé obce v Ljubljani priredi jutri ob 16. v Narodnem domu predstavo. Na sporedu veseloliga »Janez kot princ«. Gostje do brodišča.

— 17. Prvi plesni večer pod pokroviteljstvom direktorja dravske finančne direkcije g. dr. Ljudevita Valjavca priredi »Udruženje davčnih izvrševalcev kraljevine Jugoslavije«, sekcija Ljubljana, v nedeljo, dne 4. februarja, v vseh zgornjih prostorih Kazine. Pričetek ob pol 9. uri zvečer.

— 17. Na plesu Društva jugoslovenskih obrtnikov danes zvečer v Kazini se vam obeta presenečenje. Doslej nismo bili vajeni dekoracij na obrtniških plesih, sedaj pa je a vrzel izpopolnjena. Zato naj se vsak udeležil prireditve DJO in si ogleda krasnejše slike. Za dame pa je tudi prekrbno, ker se obeta 6 lepih dobikov za kraljico kirokrodiv in cvetlice, saj so prva darila darovalce trdke Samec in Kollmann ter Krisper. Udeležite se torej pravega obrtniškega plesa in ne bo vam žal. Pričetek ob 8. uri zvečer v Kazini.

— 17. Danes ob 8. uri zvečer

— 17. Danes ob 8. uri zvečer

— 17. Danes ob 8. uri zvečer

— 17. Danes ob 8. uri zvečer

— 17. Danes ob 8. uri zvečer

— 17. Danes ob 8. uri zvečer

— 17. Danes ob 8. uri zvečer

— 17. Danes ob 8. uri zvečer

— 17. Danes ob 8. uri zvečer

— 17. Danes ob 8. uri zvečer

— 17. Danes ob 8. uri zvečer

— 17. Danes ob 8. uri zvečer

— 17. Danes ob 8. uri zvečer

— 17. Danes ob 8. uri zvečer

— 17. Danes ob 8. uri zvečer

— 17. Danes ob 8. uri zvečer

— 17. Danes ob 8. uri zvečer

— 17. Danes ob 8. uri zvečer

— 17. Danes ob 8. uri zvečer

— 17. Danes ob 8. uri zvečer

— 17. Danes ob 8. uri zvečer

doetni greha, ki je kakor nalašč za predpust in je žela pri vseh predstavah največje uspehe.

— 17. Staršem! Ne pozabite, da se vrši v nedeljo 14. t. m. popoldne v veliki dvorani Uniona »Otroški ringaraj«. — 90-n

— 17. H. Nučič in V. Podgorska gostujeta v soboto dne 17. t. m. kot Janez in Majda v znani in priljubljeni naši ljudski igri »Divji loveci«. Predstava bo v proslavo 15-letnice, odkar deluje slovenska drama v lastni hiši. v Gradišču. Udruženje gledalcev izda ob tej priliki poseben Gled. list.

— 17. Iz Trbovelj

— Prireditve Udruženja vojnih invalidov. Tukajšnja krajevna organizacija vojnih invalidov priredi v nedeljo 4. t. m. ob 16. uri v gostilni Volker predpustno veselico, katere čisti dobitek je namenjen v bedi živčim vojnim žrtvam. Glede na človekoljubni značaj te prireditve vabimo zlasti vojne tovariše, da se je v čim večjem številu udeležijo.

— Smučarska sezona. Zadnje dni, ko je zapadel nov sneg, je smučarstvo v naši dolini zopet silno oživelo. Ne le domačini, temveč tudi številni smučarji iz drugih krajev, tako iz Ljubljane in Zasavja, kakor tudi iz Zagreba, dnevno oblegajo kakor nalašč za smučarstvo ustvarjena z debelo snežno odejo odeta pobočja Sv. Planine, Mrzlice, Kriške planine in Kuma. Te dni je priredilo tukajšnje planinsko društvo v okolici Trbovelj poseben smučarski tečaj za začetnike, katerega se udeležujejo veliko število smučateljne mladine. Opaziti je zlasti mnogo nežnega spola, ki postaja že opasen konkurent moški mladini v belem sportu.

— Z Jesenic

— Nov grob. Po kratki bolezni je v bolnici bratovski skladnice preminul v 62. letu starosti Šilba B. Avgust, delavec pri KID na Jesenicah. Pokopni, ki je bil marljiv delavec, je bil zaposlen pri podjetju 26 let. Zapusča še petero nepreskrbljenih otrok. Bodi mu ohranjen blag spomin!

— Uspešno delo sokolskega smučkega odseka. Smučki odsek Sokolskega društva Jesenice šteje preko 100 pripadnikov. Pri zupnih smučskih tekmah v Mojstrani so člani in moški naraščajniki dosegli lepe uspehe. Pri smučskih tekmah saveza SKJ v Bohinju je dosegel France Smolej v smučskem teku 11. mesto, Katnik Ljilje v smučskih likih 11. mesto, Janko Zupan v skokih prvo mesto, Smolej Franc pa v sestavljeni tekme 11. mesto. Jutri pa bodo na Jesenicah smučske tekme sokolskega naraščaja in dece. Prijavljenih je okrog 80 tekmovalcev in tekmovalk. Ob 10. dopoldne bo tekma v smučskih skokih moškega naraščaja od 14 do 16 leta na skakalnici »Bratstva«, ob 14. uri pa se prične tekma za moško in žensko dečo po naslednjem redu. Tek na 600 m za dečo od 6 do 9 let starosti, tek na 1500 m za dečo od 9 do 12 leta, tek na 3 km za dečo 12 do 14 leta, tek za moški naraščaj od 14 do 16 leta starosti in za ženski naraščaj od 14 do 18 leta ter tek na 6 km za moški naraščaj od 16 do 18 leta starosti. Za vse teke bo nastopno mesto in cilj v Hrenovci nasproti Sokolskega doma. Razglasitev rezultatov se vrši ob 16.30 v stranski dvorani Sokolskega doma.

— 17. Danes ob 8. uri zvečer

— 17. Danes ob 8. uri zvečer

— 17. Danes ob 8. uri zvečer

— 17. Danes ob 8. uri zvečer

— 17. Danes ob 8. uri zvečer

— 17. Danes ob 8. uri zvečer

— 17. Danes ob 8. uri zvečer

— 17. Danes ob 8. uri zvečer

— 17. Danes ob 8. uri zvečer

— 17. Danes ob 8. uri zvečer

— 17. Danes ob 8. uri zvečer

— 17. Danes ob 8. uri zvečer

— 17. Danes ob 8. uri zvečer

— 17. Danes ob 8. uri zvečer

— 17. Danes ob 8. uri zvečer

— 17. Danes ob 8. uri zvečer

— 17. Danes ob 8. uri zvečer

— 17. Danes ob 8. uri zvečer

— 17. Danes ob 8. uri zvečer

— 17. Danes ob 8. uri zvečer

— 17. Danes ob 8. uri zvečer

— 17. Danes ob 8. uri zvečer

— 17. Danes ob 8. uri zvečer

— 17. Danes ob 8. uri zvečer

— 17. Danes ob 8. uri zvečer

— 17. Danes ob 8. uri zvečer

— 17. Danes ob 8. uri zvečer

— 17. Danes ob 8. uri zvečer

— 17. Danes ob 8. uri zvečer

— 17. Danes ob 8. uri zvečer

— 17. Danes ob 8. uri zvečer

— 17. Danes ob 8. uri zvečer

— 17. Danes ob 8. uri zvečer

— 17. Danes ob 8. uri zvečer

— 17. Danes ob 8. uri zvečer

— 17. Danes ob 8. uri zvečer

— 17. Danes ob 8. uri zvečer

— 17. Danes ob 8. uri zvečer

— 17. Danes ob 8. uri zvečer

— 17. Danes ob 8. uri zvečer

— 17. Danes ob 8. uri zvečer

— 17. Danes ob 8. uri zvečer

— 17. Danes ob 8. uri zvečer

— 17. Danes ob 8. uri zvečer

skam) dne 20. januarja. Službo dobijo po 1 ključavničar, kurjač in hlapec, 2 kmečki dekli ter po 1 kuharica in služkinja. — c Zeleniška legitimacija na im. Terezije Klenovske, trgovske učenke v Celju, je bila izgubljena v ponedeljek na poti od Celja do Laškega. — c Nočno lekarniško službo ima do vstega petka dne 9. t. m. lekarna »Pri orlu« na Glavnem trgu.

SAMO SE DANES
WILLY FRITSCH
RENATE MULLER
**Sezona
v Kairu**
ELITNI KINO MATICA
Telefon 21-24
Predprodaja od 11. do 11.15.
Pr. stave ob 4., 7. in 9.4, jutri ob
3., 5., 7. in 9.4 uri zvečer

Iz Maribora

— Oseba vest. Upokojen je tukajšnji prvi državni tožilec g. dr. Ivan Jančič. Državno tožilstvo bo z njim izgubilo odličnega strokovnjaka in priljubljenega šefa.

— Tujski promet v januarja. Prvi mesec obeta, da bo letos v tujskem prometu znaten podvig. V januarju je bil prijavljenih pri tukajšnjem zgleševalnem uradu 1395 oseb, od katerih je 606 izemcem. V preteklem letu je bilo v Mariboru 153 Dunajčanov, 44 Gradčanov in 409 iz drugih inozemskih mest.

— Slovenska starokatoliška služba božja. V mali dvorani Narodnega doma bo v nedeljo 4. t. m. ob 9. uri slovenska starokatoliška služba božja.

— Poročili so se v Mariboru v zadnjem času: Srečko Horvat, pekovski pomočnik, in Amalija Smigoc, delavka; Mihael Bernik, delavec, in Marija Mohorko, delavka; Martin Korošec, trgovec, in Hilda Urbas, zasebna uradnica; Alojz Kljum, ključavničar drž. žel., in Antonija Pavalec, šivilja; Rajko Faninger, urar, in Julijana Črnc, zasebnica; Ivan Karničnik, trgovski pomočnik, in Alojzija Rožič, modistinja; Zelter Alojz in Ivana Lorberjeva, kuharica. Novoporočencem obilo sreče!

— Velik uspeh podmladkarjev JS na Strossmayerjevi proslavi. Na Srečno polpodne so Mariborčani do zadnjega kotička zasedli veliko dvorano »Unions« in je mnogo ljudi moralo oditi, ker niso dob

Burno življenje Aleksandra Staviskega

Šoli je dal hitro slovo — Spolzka pot navzdol — Oženil se je z lepo mlado prodajalko

Dejali smo, da lepi Alexander ni bil brez sive izobrazbe. In res je znan literat svetovnega imena, ki bi lahko pripovedoval o mladim Staviskem kot o svojem sošolcu. To je pesnik, dramatik in slikar Jean Cocteau, ki je posejal sloviti Condorcetov licej v Parizu, kakor Stavisky. Takrat Stavisky še ni bil Francoz. Rojen je bil 20. januarja 1886 v Slobodki pri Kijevu. To je prav za prav kijevo predmestje, ločeno od mesta po Dnepru. Tu žive večinoma židovske družine. Aleksandrov oče Emanuel Stavisky je bil zobozdravnik, pa mu ni šlo posebno dobro. Njegova želja je bila odpotovati v Pariz, ki mu je oče pravil o njem toliko lepega. Ded Aleksandra Staviskega je živel namreč nekaj časa v Parizu, a kaj je tam počel, ni točno znano. Našli so se ljudje, ki zdi trdijo, da je bil celo trgovski ravatelj v gledališču Marigny in da

le nekega dne iz Pariza izginil, za seboj je pa pustil žalosten spomin v blaginjskih računih častivrednih delničarjev popularnega gledališča.

Vdova Staviskega se vrača z moškega pogreba.

Nikar pa ne jemljimo te pozne zagrobnice trditve za čisto resnico in verujmo v dobro voljo druge vesti, ki pravi, da se je Alexander že po povratku v Rusijo pečal z različnimi trgovskimi posli, zlasti je pa trgoval z dragulji, ki jih je kupoval, prodajal in sprejemal v zastavo. Fama trdi — v nasprotju od omenjene pariške verzije — da se je odlikoval pri tem z največjo poštenostjo in ko so nekoč sleparji izvažili iz njega mnogo draguljev, ki so jih bili zastavili pri njem visoki ruski dostojanstveniki, da je stal on pred svetom kot slepar.

Se je v razburjenosti obošil.

Naj bo že kakorkoli, zanimivo je, da se tu v življenju enega človeka družijo gledališka podjetnost, trgovina z dragulji in zastavljalniška obrt, da noben izmed teh koničkov ni prešel na sina zdravnika, temveč da se pojavljajo skupaj vsi trije — in z moralno zverženostjo — pri vnuuku kot doslovno potrdilo teorije o krožnem učinkovanju dednosti.

Emanuel Stavisky je prišel torej z ženo Donio in sinčkom Sašo v Pariz, živel je nekaj časa v onih mračnih, umazanih brlogih srednjeveških ulic za pariškim magistratom, ki so se zdaj zavetisce siromašnih beguncev z vzhoda, potem se je pa dostojno opremil v bogatem pariškem okraju, v rue de la Bienfaisance, in njegovo družinsko blagostanje je lepo napredovalo. Sergej Alexander naj bi postal po želji roditeljev tudi zdravnik in zato so ga poslali v licej, ki je bil v vzgojnem pogledu na zelo dobrem glasu. Toda sinček ni napredoval, sinko je bil

najbolj divji in najbolj razposajeni temperament

vsega razreda, in stari, izkušeni pedagogi si niso znali pomagati z njegovo bojevito in prezdno nesramnostjo. Tem slabše, da so bili starši zaljubljeni vanj, da od njih šola ni dobila nobene pomoči. Prej nasprotno: Sašo so zelo razvajali in v nasprotju z drugimi učenci je imel v žepu vedno nekaj drobiža, ki se je z njim ob prostem času lahko svobodno potikal po Parizu. Tudi v tem so mu pustili starši proste roke, morda so se celo veselili njegovega poguma in podjetnosti. To je bila usodna lahkomišelnost obeh poštenih ljudi.

Sergeju Alexandru še ni bilo 16 let, ko je našel na svojih pohodih

v mraku na zapeljive ženske

in se vrge v te pustolovščine, kakor v vsake druge. In dočim je doma lagal in so mu verjeli, je žel mladi postopač po pariških ulicah izkušeno za izkušnjo, tako da je znal čez leto dni že z neverjetno flegmo poznati mikavnost žene. Če dve leti je bil še več; bil je že spoznan, da mu ni treba letati za ženskami, če zna ravnati tako, da begajo nasprotno ženske za njim.

To se je pričelo s čudno pustolov-

ščino. Mladi Alexander je srečal na ulici mznano bogato damo, ki se je zagledal v njo s tako poželjivim pogledom, da je stopila neznanica vsa razvneto k njemu

in mu zašepetala, naj gre z njo.

V sosedni ulici je našla izvoška in odpeljala Sergeja s seboj domov. Pa ne samo to: naslednjega dne ga je odpeljala v Deauville in nekaj dni te mame ugrabitve je pokazalo Sergeju čistične možnosti življenja. Videl je blesteče razkošje svetovnega letoviškega središča z vsemi užinki brezskrbnega ienuharjenja po hotelih in restavracijah, na plaži je videl elegantne gospode kako so se sukali okrog lepih žen in kako so zapeljive lepote vabile odlične goste, videl je uživati življenje in sam ga je lahko okušal in sicer samo zato, ker se je bila dotična gospa, tisti hip njegova ljubica, blazno zaljubila vanj.

Privid deauvillskega blagostanja se mu je vtisnil globoko v spomin. Čez teden dni se je vrnil k obupani družini, ki mu je, da je moral nenadoma odpotovati k tovarišu na kmete in vse je šlo doma gladko. Toda izgubljeni sin je ostal v resnici izgubljen tudi potem, ko je bil že najden. Sergej Alexander je dobil s svojo veliko ljubavno pustolovščino zadnjo pobudo, ki ga je daleč odvrnila od poti, katero mu je bil namenil priletni oče.

Sergej Alexander ni mogel več misliti na študije. Nekaj časa je to še prikrival, ta čas je pa že preživljal noči po krčmah in barih sredi lahkomišelnih postopačev in capinov, ki so v njem kmalu zavohali bodočega poglavarja. Bil je edini med njimi, ki

je znal vedno priti do denarja.

Vedeli so, od kod ga ima: od vrtočljivih damic, pa tudi od mladih vročehrvnih pevkih koncertnih kavarn, ki jim je znal navihati Saša zmešati glave, da je hladnokrvno izvajal od njih nekaj frankov, kar jim jih je pač ostajalo po preteklih nočeh v torbicih. Ko pa so prišli mršavi dnevi, kadar mu usoda ni prinesla na pot nobene žrtve, ki bi jo lahko obral, si je hladnokrvni in vase zaprti Saša obdržal primat tople. V grozo vseh je potegnil iz žepa telovnika svilen papirček in ko ga je odvil, se je zalesketalo čisto zlato. Čistični pajdasi so ga odnesli k prekupčevalcu in vnovčili, ne da bi vprašali, od kod je. Kvečjemu so zvedeli le to, ko jim je nekoč prinesel njihov Saša namestu drobcev zlata kos umetnega zobovja, od koder so morali zlate krone najprej izgrajiti.

Oče zdravnik je dokaj pozno ugotovil, kdo mu kraje iz njegovega zobotehničnega laboratorija. To je bilo zamj

grozno spoznanje,

toda ljubezen do edinega sina ga je prenesla tudi preko te katastrofe zaupanja. Odpustil je svojemu Saši vse, spriljznil se je tudi z uničenimi sanjami o sinu zdravniku in dal si je dopovedati, da je poskušal bistroumni Sergej Alexander v resnici dobičkasnosne kupčije, ki je hotel z njimi svoje starše slednjič presenetiti. Starši so sprejeli končno to pojasnilo kot tolažbo in sinu so še obljubili svojo pomoč. Sergej Alexander je bil zmagovito dobojeval svoj prvi boj, da je ušel krivdi. Oče je odobril njegov načrt, da bi si ustanovil trgovsko pisarno, razveselil se je celo sinovega migulja, da misli poleg tega še na ženitev in del rodovinskega premoženja se je mlademu sleparju odprl kot očetovska podpora za novo življenje.

Kako je bilo s podjetjem, ki nani mladi Stavisky dan pred domačim prelomom niti pomislil ni, kako se je končala nenadoma napovedana ženitev, kako je šel Sergej Alexander iz vsega tega neizogibno pot k vedno večjim lopovščinam, to bomo povedali v prihodnjem poglavju. Iz tega njegovega prvega greha v zadevi tujega imetja se pa da izvajati značilen temeljni motiv: storjene tatvine hoče zagladiti z novim dobičkanosnim podjetjem. To je pozneje vodilna misel, ki ga žene k vedno večji in večji podjetnosti. V normalnem življenju se podjetnost razširja s prihranki in dobički. Sergej Stavisky je imel drugo gonilno silo:

svoje lastne šeparile in zločine.

(Dolje prihodnjič)

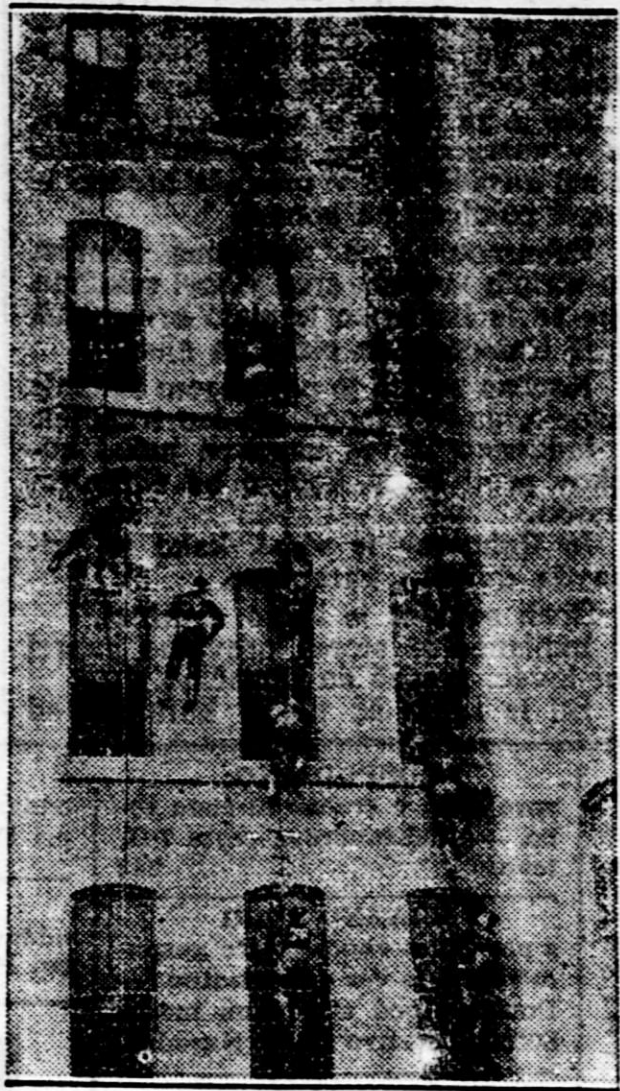
Hoteli s prečiščenim zrakom

V Londonu so otvorili četrti hotel s prečiščenim zrakom. Londonski zrak je zelo nezdrav, v nobenem vlemestu ni toliko dima in megle, seveda pa tudi ne toliko mikrobov v zraku, kakor v Londonu. Londonski zdravniki so izračunali, da sprejme Londončan z vsakim vdihom vaze 7.000.000 mikrobov. Ni torej čuda, da so začeli baš v Londonu ustanoviti hotele s čiščenim zrakom, ki se nikoli ne zračijo z odpiranjem oken in kjer gostje vdihavajo čist zrak brez vsakih bacilov. Za zrak in toploto skrbijo v takih hotelih v kletih postavljeni stroji. To so veliki čistilci zraka, ki pogoltnejo vsake dan najmanj 4 kg prahu.

Londonski zrak je zelo bogat tudi na ulici nznano bogato damo, ki se je zagledal v njo s tako poželjivim pogledom, da je stopila neznanica vsa razvneto k njemu

Prvi poskus s čiščenjem zraka so napravili v Londonu leta 1928, ko je bila bolna kraljica in so njene sobe v bukinghamski palači prečiščili. Zdravniki trdijo, da je to rešilo kralja Georga, ko je bil nedavno težko bolan. Soba v hotelu s prečiščenim zrakom pa ni za vsakega človeka, ker je zelo draga.

Vaje newyorških gasilcev

V gasilski šoli v New Yorku se uče gasilci plezati na nebotičnike

Ob zlati poroki se je hotel ločiti

V varšavski rodbini Goldstein so imeli te dni lepo domačo slavo. Ded Goldstein je slavil z babico zlato poroko. On je star 70, ona pa 68 let. Oba sta bila židane volje, pa tudi otroci, vnuki, pravnuki in znanci so se dobro zabavali. Naenkrat sta se pa slavljence sprla. Ded se je začel pripraviti z babico in končno je vzkliknil: »Tako greva k rabinu in se dajva ločiti!« Seveda so vsi ostrmeli in najstarejši vnuk je vprašal deda, kaj ga je naenkrat prijel. Po njegovem mnenju bi ded pač lahko počakal do konca gostije, če je že tako dolgo vzdržal pri babici. Razjarjeni ded mu je pa očital, da je sebičnej, da misli samo na gostijo, saj se je na njegovi srebrni poroki tako preobjedel, da ga je 14 dni bolel želodec.

Nič ni pomagalo, slavljence sta jo ubrala k rabinu, kjer pa razjarjeni mož ni hotel takoj povedati, zakaj se hoče ločiti. Šele po dolgem prigovarjanju ga je rabin pripravil do tega, da je povedal, da se hoče ločiti zato, ker se je njegova žena za zlato poroko nalepotila, on pa s tako ženo noče več živeti. Toda otroci, vnuki, pravnuki, sorodniki in znanci z ločitvijo niso bili zadovoljni, spravili so se nad deda. A babica se je solznihi oči opravičevala, da je hotela biti lepa za zlato poroko, pa se je malo nalepotila. A mož se hoče ločiti od nje, namestu da bi ji bil hvaležen. Ogorčeni ded je pa venomer zatrdel, da je zanj dovolj mlada, drugim pa ni treba, da bi bila všeč. Končno se je pa le dal prepričati, da je svojo zahtevo glede ločitve umaknil in gostija se je v redu zaključila.

Tisočaki so deževali

Grk Ramos je v Ameriki zelo obogatel, nedavno se je pa vrnil domov in se naselil v Patrasu. Doma je začel menda od veselja, da je zopet na rodni tleh, ali pa od dolgega časa, razmetavati denar, tako da so sorodniki od jeze kar besneli. Stric iz Amerike je bil seveda sorodnikom zelo pri srcu, saj so se na deda bogate dedščine. Mož se je pa sorodniki ni zmenil, ljubši so mu bili drugi ljudje, posebno siromaki, ki niso nikoli zamaž potrkali na njegovo plemenito srce. Višek svoje dobrodelnosti je pa dosegel te dni, ko je razmetaval sredi mesta po ulici tisočake med mimosidne, tako da je spravil na noge ves okraj in ustavljal za nekaj časa ves promet, kakor tenorist v filmu »Pesem zatec.

Med Homerjevimi potomci se je vnela seveda sridita borba za tisočake, dokler ni posegla vmes policija, ki je radodarnega strica iz Amerike aretirala. Mož se je branil z zobmi in nohti tako, da je imela policija z njim hude preglavice, obenem je pa raztrgal cele svežnje tisočakov, ki jih ni mogel razdeliti med ljudi, češ, da se hoče na vsak način odkrižati tega umazanega in plesnivega papirja. Ramos je baje razdelil med ljudi za pol milijona drahem tisočakov. Njegovi sorodniki so se obrnili na oblasti s prošnjo, naj ga vtaknejo v norišnico.

Otroška

Marica gre z mamicco po ulici. Na drugi strani sije na hodniku sonce in Marica poprosi mamicco: — Pojdiva, mamica, na ono stran ulice, tam je lepše vreme.

Občni zbor Sokola in drugo iz Poljčan

Društvo se lepo razvija. — Smrt nadarjenega dijaka. — Dve nesreči

Poljčane, 2. februarja.

V nedeljo se je vršil v društveni dvorani ob lepi udeležbi četrti občni zbor poljčan-skega Sokola. Po pozdravu in splošnem poročilu staroste br. Ivana Kovica, ki je poudarjal zlasti težak gnotni položaj, a katerim se je moralo društvo v preteklem letu boriti, so sledila poročila ostalih funkcionarjev.

Iz skrbno sestavljenega in obširnega poročila br. tajnika Ruterja posnemamo, da je bilo društvo dvakrat v krizi, prvič zaradi staroste, ki je bil premeščen, in drugič zaradi odhoda načelnika. Mesto prvega je začel prevzeti br. prosvetar, načelnik pa učitelj br. Stefancija iz Studenice, kar pa na telovadce, ki tako niso imeli stalnega kontakta z načelnikom, ni dobro vplivalo. Ostali oddelki so vse leto prav pridno telovadili, kar so dokazali na letnem nastopu in akademiji 1. decembra. Zlasti so marljive članice (pod vodstvom sestre načelnice Mire Požar), ki tudi število ne zaostajajo. Vseh odborovih se je bilo 11 in nekaj sestankov. Društvo se je tudi skoro izkopal iz dolgov, kar je bilo razvidno iz blaginjskega poročila br. Gaspariča. Blagajna izkazuje nad 11.000 dohodkov in toliko izdatkov. — Poročilo prosvetlarja Iv. Kovica izkazuje 6 raznih predavanj, 14 govorov, 5 gledaliških predstav, več izletov v okolico in udeležbo članice na župnem prosvetnem tečaju v Mariboru. V raznih časopisih je bilo objavljeno 10 člankov in 35 vestí. Hvalovredno je delo knjižničarke s. Krašovič in pevovodje br. Živko Janko, ki vodi že skoraj 9 let stalen pevski zbor, ki je prešel od bivše Čitalnice na Sokola. Knjižnica šteje 567 knjig, izposojnih je bilo 1459 med 81 čitateljev.

Po vseh poročilih je spregovoril župni zastopnik br. Ferš iz Maribora, ki je naglašal posebno važnost telovadbe.

Pri volitvah so bili predlagani: postaje-načelnik br. France Lipovšek, starosta, Živko Janko, podstarosta, br. Mesarič Ivan, načelnik, br. Brebec, I. podnačelnik, br. Ste-

fancija, II. podnačelnik, br. Iv. Kovič, prosvetar, s. Požegova, načelnica, br. Ruter, tajnik, br. Gasparič, blaginjski, br. Ljubič, muštrikar nar. obr. ref., br. Malnar, v ostali odbor pa še br. in s. Serbec, Alojz Krajnc in Krašovičeva. Tri ure trajajoči občni zbor je nato novoizvoljeni starosta br. Lipovšek z lepim govorom zaključil. — Zdravilo

Založnost so zazvonili v ponedeljek zvonovi. Umrl je 23letni sin tukajšnjega železničarja g. Mirko Deuschmann. Lani je maturiral na državni realki v Mariboru, takoj nato je odšel k vojakom v Zajetar. Pa ni dočel, temveč ga je zavrnila bolezen raka, katere kaj ni imel v sebi, tako zgrabila, da so ga jedva še živega pripeljali domov. 4 mesece se je siromak mučil v bolnici, dokler ni nad mladim življenjem zamahnila smrt. Nepopisna je bila žalost staršev, pa tudi vsi drugi žalujejo za simpatičnim mladencem. Bil je član Sokola, ves čas pri pevskem odseku in deloval v društvi tudi kot vaditelj. V aredu smo ga ob velikem številu prijateljev spremlili k večnemu počitku. Z ganljivimi žalostinkami so se poslovili od njega peveci, a prijetnimi besedami na njegov drug g. Mesarič. Naj sladko počiva!

Joško, 7letni sinček tukajšnjega plavomonaše, je pri sankanju vstalil nogo med sanj in si pri padcu zlomil nogo. — Roko si je zlomila 72letna gospa Petrovič Marija, ki je poznana pri prireditvah vseh tukajšnjih društev kot izvrstna kuharica kave. Društva je bodo v trem predpisnem času zelo pogrešala.

V soboto dne 3. t. m. ima tukajšnje planinsko društvo v hotelu Mahorič običajno prijubljeno planinsko rajanje, združeno z maskrado.

Priporočajte »Slovenski Narod«, ki je najstarejši slovenski dnevnik in velja mesečno po pošti 12 Din. List bo prinašal tudi vesti iz Poljčan in bližnje okolice.

Iz Ptujja

— Regulacija Pesnice. Pred dnevi se je vršil na pobudo banke uprave pri sreskem cestnem odboru v Ptujju sestanek interesentov za ustanovitev vodne zadruge, ki naj bi poskrbela za nadaljevanje regulacije potoka Pesnice od Mezgovce do Pacinja, dočim je prvi del od Drave do Mezgovce že reguliran. Udeležba od strani interesentov je bila zelo velika, ker so se interesi zavedali velike važnosti regulacije, zlasti še, ker jim dela Pesnica ob deževnem vremenu veliko škodo na posevstih s poplavo. Izvoljen je bil pripravljajni odbor vodne zadruge s predsednikom Horvatom Janezom, županom iz Dornave, dalje kot odborniki Kovacek Janez, posestnik v Juršincih, Segula Ivan, posestnik iz Hapone, Horvat Franc, posestnik iz Juršinc, Drogenik Ignac, posestnik iz Dornave, in Toplak Ivan, posestnik iz Juršinc. Interesenti in zastopniki občin so izrazili željo, da bi se regulacija glede na sedanje težke gospodarske prilike izvedla iz državnega bednostnega fonda s prispevkom cestnega odbora, kolikor je tangiran na banovinski cesti v Dornavi, ki je stalno pod vodo, banska uprava pa naj bi brezplačno izdelala načrte, občine pa bodo po svojih močeh prispevale drug material.

— Vlom. Posestniku šumenjak Martinu iz Gorisnice je bilo vlomljeno v viničarsko poslopje v Gruškovicu, od koder so vlomilci odnesli škroplilnico, razno kuhinjsko in porcelanasto posodo in nekaj živih v vrednosti nad Din 500.—. Orožniki so tatu že na sledu, ker ga je izdala škroplilnica.

— Z nočem v prso. Prijateljja Schneberger Alojz, sin kočarja, in Gomza Ivan, posestnika sin iz Kicarja, sta se v planosti sprla, pri čemer je Gomza potegnil svoj žepni nož ter ga zasadil prijatelju v desno stran prsi in mu prizadel težko rano, da so ga morali takoj prepeljati v ptujsko bolnico. Gomze bo za svoje junaštvo seveda prejel primerno plačilo.

— Zasleden tat. Ptujška policija je izsledila v mestu brzposelnega pekoveškega pomočnika Arzenka Henrika iz Smarij pri Jelšan, ki se je potikal po mestu brez dela ter beračil. Pri pregledu policijskih dnevnikov na policiji so ugotovili, da Arzenka zasledujejo zaradi raznih tatvin, zlasti one pri gostilničarju Krajnc Francu v Zicah. Arzenšek je bil izročen sodišču.

— Nepošten brezposelnik. Pred dnevi se je zgabil pri posestniku Krajncu Jožetu v Lancovi vasi vsemrazen 20letni mladenci Vuk Janez z Gorenjskega vrha ter prošil gospodarja, da bi ga zaposlil. Krajnc se je fanta res usmili, odkazal mu je delo ter mu dal hrano in stanovanje. Zaupal pa mu je, da je pred dnevi prodal par volov, za kateri izkupiček bi poravnal dolgeve in pa davke. Denar po Din 3002 je hranil Krajnc v omari v zaklenjeni šatulji, za kar je Vuk tudi dobro vedel. Postal je lakomen na denar ter čakal ugodne prilike, da bi si ga prisvojil. Ko sta bila nekega večera zakonca Krajnc pri sedcu na obisku, je Vuk izrazil to priliko, da je vlomil z dietom v šatuljo ter pobral ves denar, poleg tega je pa še odnesel en par čevljev in eno srajco ter izginil v noč. Vuk se je napolnil v Ptuj, kjer se je oskrbel s potrebno obleko in obuvanjem ter se v hlevu neke gostilne v prisotnosti domačega hlapca preoblekel, staro obleko pa je pustil v hlevu in izginil. Orožniki so fantu že na sledu.

— Ogrožanje varnosti življenja. Ko se je nedavno vračal v pozni nočni uri lončarski pomočnik Mikša Janez iz Gorisnice je naletel na cesti na že nekoliko vinjenega posestnikovega sina Večerjeviča Fr. iz Osluševca, ki mu je nastavljal na prsa samokres ter mu zagrozil, da ga ubije. Mikša, videč nevarnost, je fanta z lepimi besedami pomiril in se mu je končno res posrečilo prepričati Večerjeviča, da ga je pustil mirno naprej. Da duška svoji pljanosti, je pa Večerjevič ustrelil trikrat v zrak. Fant je radi rogoviljenja ovađen sodišču.

— Sreški odmor RK v Ptujju priredi v torek dne 6. t. m. ob 20 uri v mestnem gledališču dobrodelni koncert z nastopom mladinskega pevskega zbora državne meščanske šole pod vodstvom strokovnega učitelja g. Hasla Dragotina. Dohodki so namenjeni revnim Haložanom in rudarjem iz trboveljskih revirjev Občinstvu priporočamo, da se te humane prireditve udeleži.

Opozorilo!

Opozorjam vsakogar, ki bo od mojega sina Ignaca kupil karkoli, da bo moral — poleg običajnih kazenskih posledic, ki ga zadenejo radi nakupa suniljivega blaga — meniti poravnati vso škodo, ki bi mi nastala, ker so stvari, ki jih prodaja, moja lastnina. — Istotako nisem plačnik za dolgo-ve, ki bi jih moj sin napravil. Ignac Anžur, Trbovlje.

Radioprogram

Nedelja, 4. febr.

7.30 Tehnika v sadjarstvu (Humek Martin). 8.15 Poročila. 8.30 Gimnastika (Pustšek Ivko). 9.00 Versko predavanje (p. Valerian Učak). 9.15 Prenos cerkvene glasbe iz franč. cerkve. 9.45 Plošče. 10.00 Predavanje za delavce: Statistika (prof. V. Strkelj). 10.30 Slovenska glasba, izvaja Radio orkester. 11.15 Koncert pevskega zbora Koroskih Slovencev iz Kotmaravei. 12.00 Čas, operetna vokalna in instrumentalna reproducirana glasba. 16.00 O konjereji v Dravski banovini (dr. Veble Franc). 16.30 Pevski zbor SONN, vmes citraški koncert »Vesne«. 20.00 Radio orkester: Zima v naravi. 20.30 Slovenske pesmi v reproduc. glasbi. 21.00 Vokalni koncert ge. Zlate Gjunjenac. 21.30 Radio orkester in Radijazz. Vmes čas in poročila.

Ponedeljek, 5. febr.

12.15 Izlet v tuje kraje (reproduc. instrumentalni koncert). 12.45 Poročila. 13.00 Čas, Operni zbori v reproduc. glasbi. 18.00 Gosposlinska ura: Prehrana in naše telo (ga. Kumelj). 18.30 Zgodnja Indija (ing. Ferdo Lupša). 19.00 Polka je ukazana (plošče). 19.30 Potovanje po Južni Srbiji (prof. Jeras). 20.00 O štednji (dr. Murko). 20.30 Prenos opere iz Beograda. V odmoru: čas in poročila

Torek, 6. febr.

11.00 Šolski radio: Ob obletnici Vodnikovega rojstva (dr. Kolarič R.). 12.15 Slovenska instrum. reproduc. glasba. 12.45 Poročila. 13.00 Čas, češka narodna glasba na ploščah. 18.00 Otroški kotiček (ga. Gabri-jelčičeva). 18.30 Havajske kitare in kšavon v reproduc. glasbi. 19.00 Francosčina (prof. Prezelj). 19.30 Na razvalinah budističnega mesta v Siamu (ing. Ferdo Lupša). 20.00 Radio orkester: nenačrtovano. 21.00 vi ge. Joštovo. 21.15 Harmonika solo, g. Kokalj. 22.00 Čas, poročila. 22.30 Angleške plošče.

Sreda, 7. febr.

12.15 Reproduc. operne fantazije. 12.45 Poročila. 13.00 Čas, Filmski zvezdniki v reproduc. glasbi. 18.00 Komorna glasba, Radiokvintet. 18.30 Radio orkester. 19.00 O narodni vzgoji (dr. Stanko Gogala). 19.30 Literarna ura: Odlomki iz drame »Abraham Lincoln« (g. Mrak). 20.00 Internacionalni prenos iz Belgije. 22.00 Čas, poročila, nekaj okroglih za dobro voljo (plošče).

Četrtek, 8. febr.

12.15 Ruske reproduc. pesmi. 12.45 Poročila. 13.00 Čas, citraški reproduc. koncert. 18.00 Gosposlinska in zdrava prehrana (ga. Humekova). 18.30 Srbohrvaščina (dr. Rupel). 19.00 Pogovor s poslušalci (prof. Prezelj). 19.30 Plošče po željah. 20.00 Koncert pevskega zbora »Ljubljanski Zvon«. 20.45 Dolnškovi šramel kvartet. 21.15 Radio orkester. 22.00 Čas, poročila, Radijazz.

Petek, 9. febr.

11.00 Šolska ura: Narodna pesem in pripovedka (dr. Rupel). 12.15 Dueti narodnih pesmi na ploščah. 12.45 Poročila. 13.00 Čas, baletna reproduc. glasba. 18.00 Naše vojaške godbe v reproduc. glasbi. 18.30 Predavanje Narodne odbrane: Svoji k svojim (ing. Lindtner Mirko). 19.00 Sokolstvo. 19.30 Izleti za nedeljo (dr. Rudolf Andrejka). 20.00 Prenos iz Zagreba. 22.00 Čas, poročila, venška slagerjev na ploščah.

Sobota, 10. febr.

12.15 Reproduciranje koronice. 12.45 Poročila. 13.00 Čas, ciganski orkestri na ploščah. 10.00 Stanje cest. 18.10 Zabavno predavanje (Viktor Pirnat). 19.00 Ljudski nauk o dobrem in zlu (dr. Veber). 19.30 Zunanji politični pregled (dr. Jug). 20.00 Radio orkester. 20.45 Slovenske narodne v vprašanjih in odgovorih. 21.30 Reproducirani valčki. 22.00 Čas, poročila, Radijazz.

A. U. Canary

284

Dve siroti

Roman

Poglavar se je zarežal in pokazal bele zobe; njegov obraz je spominjal tisti hip na divjo zver.

Potem je pa dvignil roko in pomagal ujetnici, naj pride k njemu.

Marijana se je znova vznavljala:

— Kaj ste storili z mojim možem?

— Je zakričal... vsa obupana. — Če se ga ubili, nočem več živeti brez njega.

— Če je pa še živ, zakaj naju ne pustite skupaj... Združena sva bila za vse življenje. Pustite naju združena tudi v smrti!...

Rabusson je dobro slišal vse, kar je kričala nesrečna žena. Vsa kri mu je pritiskala k srcu. Torej tudi poročnika so Indijanci ujeli! Tista, ki je o nji upal, da je že prosta vseh vezí preteklosti, je prosila Indijance, naj se je usmili, da bo umrla skupaj s svojim možem.

Rabusson je čutil, kako ga obhaja črva jez. Strašna mrznja in želja po osveti ga je prevzela.

Srečati se mora z možem, ki so ga bili ujeli Siouxi. To je bil sovražnik, ki je hotel obračunati z njim v odkritem boju.

In tisti hip je videl v mladi ženi

plen, ki mu ne sme uiti.

Da, osvobodí jo. Iztrga jo Indijancem iz rok, pa če bi moral še tako dol-

go zalezovati tolpo Siousov in čakati, da napoči ugoden trenutek.

Čakala ga je zelo težka naloga, ki je zahtevala mnogo poguma, vztrajnosti in premetenosti. Sile je hotel črpati iz svoje ljubezni in mrznje.

In dočim se je malo prej še komaj premagoval, da ni brez pomisleka planil na Indijance, je bil zdaj naenkrat skrajno previden in potrpežljiv.

Mar ni vedel, da bo poglavar pogubil ujetnico? Kaj ni dobro poznal teh Indijancev, mar ni točno vedel, kakšno usodo pripravljajo beli ženi, ki naj bi se nad njenim krasnim telesom naslajal njihov poglavar?

Ne! Rabusson je odklanjaj zdaj vsako misel, da bi umrl ob strani ljubljene žene.

Hotel je živeti z njo. In pri misli, da se je polasti žive in uide z njo vsem nevarnostim, je bil sposoben največje odločnosti in sile.

Njegov sklep je bil zelo nagel. Ni mogel več ostati miren gledalec dogodkov, ki bi se morali odigrati v indijanskem taborišču.

Najprej si je moral preskrbeti strelivo. In imel ni drugega sredstva nego napasti najbližjega, na straži stoječega Siouxa, ki bi pa moral biti čim bolj oddaljen od taborišča.

Vedel je, da najde na robu gozda več na straži stoječih Indijancev.

Vsaka straža je imela karabinko in naboje, kajti Angleži so dobro oborožili Indijance, ki so jim zvesto služili.

In tako se je Rabusson počasi spla-

zil od taborišča. Plazil se je po vseh štirih in zelo previdno proti robu gozda.

Kar je zagledal miadega Indijanca, stoječega nepremično med dvema drevosoma, ki sta ga zakrivali od dveh strani.

Stal je nepremično kot kip, upirajoč pogled na travnato stepe, ki se je izgubljala v nedogledne daljave; bilo je jasno, da bi njegovo uho prestreglo tudi najmanjši šum.

Rabusson je obstal. Ni mogel in ni smel napraviti niti najmanjše kretnje, dokler ni dobro vedel, da se mu bo posrečilo prevarati Indijancevo pozornost.

Prepričal se je, da ima za pasom lovski nož. Potem je pa malo počakal v nadi, da se bo Indijanc morda pomaknil bož proti robu gozda.

Slo je za to, da bi se splazil za njim, ga v najugodnejšem trenutku napadel in mu zasadil nož v prsa, še predno bi mogel poklicati na pomoč.

Rabusson se je polagoma pomiril. Po usipih svojega srca je štel sekunde. Čim se je Indijanc le malo premaknil, se je Rabusson že plazil za njim.

Končno se mu je po dolgem čakanju zazdelo, da je napočil ugoden trenutek.

Indijanc je res napravil nekaj korakov proti kraju, kjer je bil skrit Rabusson.

In Rabusson je videl, kako se pripravljati dvigniti karabinko.

Bivši seržant je lahko zadržtel.

Indijanc je stopal previdno naprej kot lovec, prežeč na divjačina.

Bil je samo še nekaj korakov od

Rabussona. Naenkrat se je pa ustavil, kakor bi se hotel vrniti tja, kjer je prvotno stal.

Pod prvim vtisom razočaranja se je Rabusson že hotel vzravhati in planiti na Indijanca; tako bi bil izgubil svoj ugodni položaj.

Toda Sioux si je naenkrat premislil in počasi je odšel naprej.

To pot je zbral Rabusson vso oblast nad samim seboj, pripravljen planiti v ugodnem trenutku iz svojega skrivališča.

Indijanc je bil že čisto blizu njega. Rabusson je potegnil nož. In ko je stal Indijanc skoraj tik njega, je planil nani in mu zasadil nož v prsa. Nesrečnež je zahropel in se zgrudil.

Rabusson mu je brž zatisnil usta boječ se, da bi ne zakričal. Toda smrt je nastopila zelo hitro.

Rabusson je vzel mrtvemu Indijancu rožček s smodnikom, pustil mu je pa karabinko, ker je itak ni rabil.

In takoj je začel basati svojo karabinko.

Zdaj se je že čutil pripravljenega za napad. Prvi del drznega načrta mu je šel gladko od rok in trdno je sklenil nadaljevati započeto delo z enako neustrašenostjo.

In previdno se je plazil naprej po grmovju, da bi našel še drugega na straži stoječega Indijanca.

Tako je zabodel še tri Indijance, ko se je naenkrat začelo iz indijanskega taborišča splošno kričanje.

Rabusson se je hitro splazil nazaj v

skrivališče, od koder je že opazoval Indijance, da bi zvedel, zakaj tako kriče.

Truš v taborišču je bil povzročil sel, ki je moral prinesiti važne novice. Rabusson je namreč dobro videl, da se Indijanci pripravljajo hitro zapustiti taborišče in tudi gozd. Vse je kazalo, da so namenjeni na daljšo pot.

Le trije Indijanci se menda niso pripravljali na pot. Ti so namreč stražili ujetno ženo.

Rabussonu je kar srce poskočilo od veselja. Da, kazalo je, da se mu je sreča nasmejala, kajti vsa tolpa je kmalu krenila na pot, v taborišču je pa ostala Marijana s tremi Indijanci.

Rabusson kar verjeti ni mogel, da prav vidi. Sele ko so mu Indijanci čez nekaj minut izginili izpred oči in ko je krenila straža z Marijano v nasprotno smer je zbral svoje misli in začel z novim pogumom zasledovati Indijance, ki jim je bil poglavar očitno naročil, naj spravijo ujetnico na varno.

Potrpežljivo in previdno jih je Rabusson zasledoval, da bi jih v ugodnem trenutku napadel in rešil Marijano.

Končno so se ustavili in se začeli menda posvetovati, kam bi krenili.

Rabusson ni več čakal. Približal se je Indijancem, kolikor je le mogel, in že je dvignil karabinko.

Počil je strel in en Indijanc se je molče zgrudil. Ta čas ko sta se druga dva presenečeno sklanjala nad tovariševim truplom, je imel Rabusson dovolj časa, da je znova nabasal karabinko.

Do preklica jemljemo v račun tudi knjižnice prvovrstnih denarnih zavodov

Pred nakupom si oglejte veliko razstavo otroških in igračnih vozičkov, stolic, holenderjev, malih dvokoles, triciklov, šivalnih strojev, motorjev in dvokoles v prostorih domače tovarne »TRIBUNA« F. BATJEL, LJUBLJANA, KARLOVSKA CESTA ŠT. 4. — Najnižje cene! Ceniki franko!

Preklic

Podpisani izjavljam, da ni resnica, kar sem nepremišljeno govoril o g. Policarju Francetu, mizarškem mojstru na Trati, p. št. Vid. da g. Policar je celo zimo nič ne dela in da je že popolnoma pri kraju. Izjavljam, da je mizarški obrat g. Policarja v polnem teku ter se mu zahvaljujem, da je odstopil od kazenske tožbe. Kocjan Jože, mizarški mojster, Vižmarje, p. št. Vid.

Akviziterja

Inteligentnega ZA NABIRANJE OGLASOV proti proviziji se takoj sprejme. S kavcijo imajo prednost. — Ponudbe na upravo »Slov. Naroda« pod »Dober postranski zaslugek«.

DA BOSTE

NAJLEPŠA

na plesu v pred- in po pustu kupite svilo, Creppe d' Chine, Creppe Saten itd.

že od Din 35.- naprej

PRI TVRDKI

NOVAK

(pri nunski cerkvi)

Kongresni trg št. 17

GLASBA

KLAVIRJE PIANINE

prvovrstnih inozemskih znamk, ugodne cene; tudi na obroke in hranilne knjižice. — Najceneje popravila in uglašuje. — MUZIKA, Sv. Petra cesta 40. 8/T

SLUŽBE

MLADO DEKLE

vajena šivanja in gospodinjske, dobra kuharica, z dobrimi izpričevanji, išče službo za takoj. — Cenj. ponudbe na upravo »Slov. Naroda« pod »Pridna 736«.

ZA MOJO VAROVANKO

iščem službo; izučena trgovske stroke. — Tiller, Brežice. 733

PEKOVSKEGA POMOCNIKA

sprejme Požar, Cerklje pri Kranju. 732

BRIVSKEGA POMOCNIKA

sprejme Polak, Rakek. 707

KUHARICA

dobi službo. — Žandarmerijska stanica, Šmartno v Tuhinju. 706

KUPIM

MOTOR

250—350 cm³ kupim. — Ponudbe: Volarič, Gorenja vas 15. 735

MOSKO KOLO

dobro ohranjeno, kupim takoj. — Ponudbe z navedbo cene na upravo »Slov. Naroda« pod »Kolo 666«.

»KOLLERGANG«

rabljen ali nov, kupimo. — Talianica, Topusko. 674

PRODAJA

150 ZABOJEV

dobro ohranjenih, ugodno na prodaj na Sv. Petra cesti št. 18 726

OREŠNJEVO SPALNICO

poceni prodaja Vižin, škofja Loka (kolodvor). 734

AUTO »ITALA«

prodaj ali zamenjam za blago. — Podergajs, Laško. 661

JABOLKA

najokusnejša, 5.- Din postaja kupca od 50 kg povzeto: Postržin, Maribor. 11/T

Modna konfekcija

Najboljši nakup A. PRESKER, LJUBLJANA, Sv. Petra cesta 14. 6/T

Garantirano pristno

45 % ZGANJE

se toči na drobno:

tropinovec 1 Din 20.-

slivovka stara 1 » 24.-

brinjevec 1 » 32.-

rum 43 % 1 » 26.-

Pri večjem odjemu 10—20 % popusta! — Se priporoča

Buffete, delikatesa, S. J. Jeraj, Ljubljana, Sv. Petra c. 38. 668

STANOVANJA

LEPO OPREMLJENO SOBO s posebnim vhodom, elektriko in parketom oddam na Sv. Petra cesti. — Naslov v upravi »Slov. Naroda«. 744

SOBO

prilagojeno za pisarno, društveno sobo, čitalnico, urad ali mirno delavnico oddam takoj. Na razpolago velika štetila in elektrika. — Pobeško, Cankarjevo nabrežje 7/L. 745

GOSPODIČNO

sprejemem v zračno in čisto sobo. — Aleksandrova cesta 7/LI, levo. 743

PRAZNO SOBO

s posebnim vhodom išče gospodična, ki je ves dan odsotna. — Ponudbe pod »Centrum mesta 665« na upravo »Slov. Naroda«.